

300

**แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก**

นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**Leadership Styles of School Administrators and Development of the Internal
Quality Assurance System in Basic Education Schools in Tak Province**

Miss Suwimon Jaiprong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2007

ชื่อวิทยานิพนธ์ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก

ผู้วิจัย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร (2) อาจารย์ ดร.ราวดี ปฏิวัติวงศ์

ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก (2) การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก ที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (รอบสอง) ปีการศึกษา 2549 จำนวน 210 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คนและครูผู้สอน จำนวน 180 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ร้อยละ 25 ของเคอร์ลินเจอร์ และได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 และแบบสอบถามด้านการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษาพื้นฐานในจังหวัดตาก มีแบบภาวะผู้นำทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ แบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม แบบสนับสนุน แบบมุ่งความสำเร็จของงาน และแบบสั่งงาน (2) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ (3) แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แบบมุ่งความสำเร็จของงาน แบบให้มีส่วนร่วม และแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกด้านในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ แบบภาวะผู้นำ การประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Thesis title: Leadership Styles of School Administrators and Development of the Internal Quality Assurance System in Basic Education Schools in Tak Province

Researcher: Miss Suwimon Jaiprong; **Degree:** Master of Education (Educational Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr. Prayong Nouwabudra, Assistant Professor; (2) Dr. Rawadee Pattiwatwong; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this research were to study (1) the leadership styles of basic education school administrators in Tak province; (2) the operation of the internal quality assurance system of basic education schools; and (3) the relationships between leadership styles of school administrators and the operation of the internal quality assurance system of basic education schools.

The research sample totaling 210 school personnel consisted of 30 administrators and 180 teachers in basic education schools in Tak province that had undergone the second round of external quality assessment conducted by the Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) in the 2006 academic year. The sample was obtained by systematic sampling and the sample size was determined according to Kirlinger's 25 percent criterion. The employed research instrument was a rating scale questionnaire on leadership styles of school administrators, with .97 reliability coefficient; and on the operation of the school internal quality assurance system, with .98 reliability coefficient. Statistics for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation.

Research findings showed that (1) basic education school administrators in Tak province had every leadership style at the high level, with the ranking of leadership styles according to their rating means as follows: the participative style, the supportive style, the achievement-oriented style, and the directive style, respectively; (2) the operation of the internal quality assurance system of basic education schools in Tak province was at the high level in every aspect; and (3) school administrator's achievement-oriented leadership style, participatory leadership style, and supportive leadership style correlated positively at the high level, and significantly at the .01 level, with every aspect of the operation of the internal quality assurance system; while the directive leadership style correlated positively but at the moderate level, and significantly at the .01 level, with the operation of the school internal quality assurance system.

Keywords: Leadership style, Educational quality assurance, Basic education school

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ราวดี ปฏิวัติวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบคุณ และรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ดร.สุรเสน ทังทอง นายกิติพงศ์ พิพัฒน์ศิระพงศ์ นายสมชาย คำคุ้ม นางอุบลรัตน์ บุญถือ และ นายธีรชัย คุ้มเขต ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอกเขต 1 และ เขต 2 ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และผู้วิจัยขอขอบคุณ นายบุญธรรม พุทธิวงศ์ และอาจารย์วีรพงษ์ อินทรทอง ที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย จำนวน 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีขวัญและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

คุณประโยชน์ทั้งมวลที่พึงมีจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้สนใจในการศึกษา และขอขอบคุณงามความดีแต่ผู้มีพระคุณดังกล่าวทุกท่าน

สุวิมล ใจโปร่ง

เมษายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	16
บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ ในระดับสถานศึกษา	27
สภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตอนที่ 2 แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	46
ตอนที่ 3 การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	51
ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับ การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	59
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
สรุปการวิจัย	60
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	74
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือเพื่อการวิจัย	75
ข สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	77
ค ค่าคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	89
ง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	98
จ แบบสอบถามการวิจัย	103
ฉ ค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง	133
ประวัติผู้วิจัย	142

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปีการศึกษา ที่ได้รับการประเมินและตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน	46
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาด้านแบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน จำนวนแนกเป็นรายข้อ	47
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในด้านแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ จำแนกเป็นรายข้อ	48
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในด้านแบบภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน จำนวนแนก เป็นรายข้อ	49
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในด้านแบบภาวะแบบให้มีส่วนร่วม จำนวนแนกเป็นรายข้อ	50
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน	51
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในด้านการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ จำแนกเป็นรายข้อ	52
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาและดำเนินการตามแผนคุณภาพ การศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ	54
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมิน คุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา ในด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ	58
ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	59

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
ภาพที่ 2.1 แบบจำลองแสดงความสอดคล้องกันระหว่างแบบภาวะผู้นำกับสถานการณ์	13

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่มีการคิดค้นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่แปลกใหม่อย่างหลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตทุกด้านให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ซึ่งส่งผลให้สังคมทุกระดับต้องใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละประเทศต้องเตรียมคนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้ก้าวทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญคือการพัฒนาคนให้เต็มศักยภาพเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รู้จักการแก้ปัญหา มีความริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักฟังตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544 : 1)

การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งต้องอาศัยการบริหารและการจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยใช้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้การจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ (สำนักทดสอบทางการศึกษา 2544 : 3) ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องอาศัยผู้บริหารโรงเรียนเป็นกำลังสำคัญ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน หากผู้บริหารโรงเรียนไม่มีภาวะผู้นำก็คงบรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารงานได้ยาก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีภาวะผู้นำเพื่อสร้างศรัทธา บารมี โน้มน้าวให้ครูปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายโดยเต็มใจและสุดความสามารถ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2538 : 29)

ภาวะผู้นำตามแนวคิดของเฮาส์และมิทเชลล์ (House & Mitchell, 1974 : 81) จำแนกเป็น 4 แบบ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบสั่งการ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงานและภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม โดยแบบภาวะผู้นำทั้งสี่แบบดังกล่าว ผู้บริหารจะต้องเลือกใช้

ให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือสภาพของผู้ได้บังคับบัญชา จึงจะส่งผลให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

นอกจากผู้บริหาร โรงเรียนต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ผู้บริหาร โรงเรียนยังต้องมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกคนว่า โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ

การประกันคุณภาพการศึกษาถือเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารต้องดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ และเพื่อเป็นหลักประกันว่า สถานศึกษาทุกแห่งมีขีดความสามารถในการประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดคือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอกจึงได้กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการประเมินคุณภาพภายในทุกปีเพื่อนำผลการประเมินใช้ในปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการเตรียมพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) ตามรอบการประเมินที่กฎหมายบัญญัติไว้ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรก (พ.ศ.2544-2548) ปรากฏว่า โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาดอก เขต 1 และเขต 2 ยังไม่สามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จครบถ้วนทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ มาตรฐานด้านผู้เรียน คือ การคิดวิเคราะห์ การมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และการมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มาตรฐานด้านครูผู้สอน คือ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และจำนวนครูยังไม่เพียงพอ ส่วนมาตรฐานด้านผู้บริหาร คือ การบริหารและจัดการเพื่อให้มีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ส่วนผลการประเมินภายนอกในรอบที่สอง ซึ่งเริ่มดำเนินการประเมินนับตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นมา ผลการประเมินสรุปได้ว่า มาตรฐานด้านผู้เรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง คือ การคิดวิเคราะห์ การมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่วนมาตรฐานด้านครูผู้สอน และมาตรฐานด้านผู้บริหารไม่ปรากฏว่ามีมาตรฐานใดที่ผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และ 2 2549 :75)

อย่างไรก็ตาม การประเมินในรอบที่สอง ยังไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนที่พร้อมรับการประเมินในปีแรกมีจำนวนไม่มากนัก

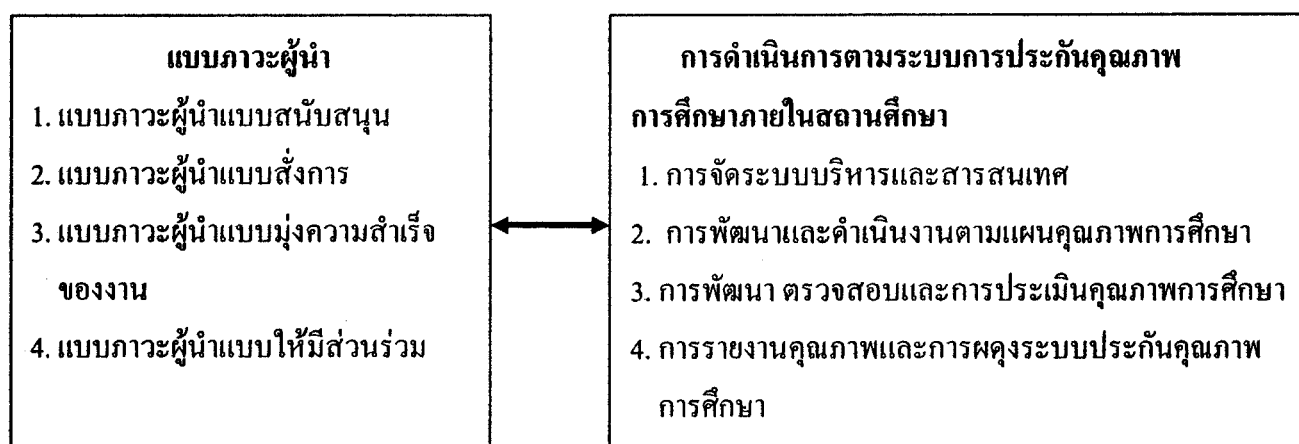
จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กันเพียงใด ทั้งนี้ เพื่อนำผลจากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานประกันคุณภาพในระดับสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดตาก
- 2.2 เพื่อศึกษาการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดตาก
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำตามทฤษฎีวิถีทางเป้าหมายของเฮาส์และมิทเชลล์ (House & Mitchell, 1974 :81) ซึ่งจำแนกประเภทพฤติกรรมของผู้นำ ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1)แบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน 2)แบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ 3.)แบบภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน และ 4)แบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม ส่วนการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจำแนกระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) ด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา 3) ด้านการพัฒนาและดำเนินงานตามแผนคุณภาพการศึกษา และ4) ด้านการรายงานคุณภาพและการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

5.2 ประชากร

5.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก จำนวน 3,129 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 254 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,575 คน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตากที่ได้รับการประเมินภายนอกกรอบที่สอง ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 210 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน 180 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ร้อยละ 25 ของเคอร์ลิงเจอร์ และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นระบบ

5.3 ตัวแปรในการศึกษา ประกอบด้วย

5.3.1 ตัวแปรที่ 1 ได้แก่ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนก เป็น 4 แบบ คือ แบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน แบบสั่งการ แบบมุ่งความสำเร็จของงาน และแบบให้มีส่วนร่วม

5.3.2 ตัวแปรที่ 2 ได้แก่ การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนาและดำเนินงานตามแผนคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการรายงานคุณภาพและการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็น 4 แบบ คือ

6.1.1 ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำให้การสนับสนุนและมีความเป็นมิตรที่ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเข้าถึงได้ง่ายเป็นผู้ที่ใส่ใจในสวัสดิการความเป็นอยู่และความต้องการในฐานะความเป็นมนุษย์ของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำจะแสดงพฤติกรรมให้การสนับสนุนในการสร้างบรรยากาศที่ดีของการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

6.1.2 ภาวะผู้นำแบบสั่งการ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำที่ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการใช้คำสั่งเกี่ยวกับการทำงาน รวมทั้งแจ้งความคาดหวังให้ทราบ บอกถึงวิธีการทำงาน ตลอดจนกำหนดเวลาทำงานสำเร็จให้แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบผู้นำแบบสั่งการจะกำหนดมาตรฐานของการทำงานพร้อมกับกฎระเบียบต่างๆ ที่ชัดเจน ได้แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา

6.1.3 ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน หมายถึง พฤติกรรมผู้นำที่กำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย สร้างความมีมาตรฐานความเป็นเลิศสูง แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และแสวงหาวิธีการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องรวมทั้งการตั้งความคาดหวังต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการแสดงความมั่นใจว่าผู้ใต้บังคับบัญชา จะสามารถปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานสูงได้สำเร็จ

6.1.4 ภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการขอปรึกษาก่อนที่จะตัดสินใจ รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีการประชุมกับผู้ใต้บังคับบัญชาในที่ทำงานบ่อย ๆ ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วมจะกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายของกลุ่มและเขียนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ขึ้นในที่ทำงาน

6.2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 และ เขต 2 ในจังหวัดตาก ในปีการศึกษา 2549

6.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน ตำแหน่งผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดตาก ปีการศึกษา 2549

6.4 ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน หรือทำหน้าที่งานด้าน วิชาการหรือระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดตาก ปีการศึกษา 2549

6.5 การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การ ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

6.5.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดโครงสร้าง การบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงานและสร้างระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยให้ทุกคน มีส่วนร่วม และจัดให้มีข้อมูลเพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา เกิดประ โยชน์ ทั้งในด้านผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการ พัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

6.5.2 ด้านการพัฒนาและดำเนินงานตามแผนคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด โดย ใ้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนปฏิบัติงานที่ร่วมกันไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพันธกิจ เป้าหมาย การพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนและเป็นรูปธรรม การดำเนินงานอาศัยหลักวิชาหรือผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนโดยการกำหนดบทบาท หน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ช่วยสร้างความตระหนักแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการ กำหนดนโยบายและทิศทางของการศึกษาในระดับท้องถิ่น

6.5.3 ด้านการพัฒนา ตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยการประเมินผลภายใน โรงเรียนตาม มาตรฐานการศึกษา การประเมินตนเองตามสภาพจริงเพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และสถานศึกษาใช้ผลการประเมินจากผลงานที่มีหลักฐาน ร่องรอย ปรากฏจากการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายทุกคน สรุปเป็นภาพรวมของคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา นำไปสู่การตรวจสอบ ทบทวนเพื่อรองรับการประเมินจากภายนอก

6.5.4 ด้านการรายงานคุณภาพและการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดทำเอกสารขึ้นเพื่อให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ทราบการดำเนินงาน และผลของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อการส่งเสริม พัฒนา และประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การเฝ้าระวังรักษา และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เห็นได้จาก ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น การพัฒนาคน พัฒนาความรู้ และองค์กรให้มีศักยภาพสูงขึ้น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ ดังนี้

- 7.1 เป็นแนวทางในปรับปรุงและพัฒนาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
- 7.2 เป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดตาก

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
3. บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพในระดับสถานศึกษา
4. สภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

การนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงลำดับตามหัวข้อ คือ ความหมายของผู้นำ ภาวะผู้นำ แบบภาวะผู้นำ และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความหมายของผู้นำ ภาวะผู้นำ และแบบภาวะผู้นำ

1.1.1 ผู้นำ (Leader) เป็นบุคคลมีความสำคัญยิ่งประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้ เพราะผู้นำมีภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนสั่งการดูแล และควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของผู้นำ ไว้ดังนี้

ฟีดส์เลอร์ (Fiedler, 1967: 8) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลในกลุ่มซึ่งได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ควบคุมหรือประสานงานกิจกรรม

เวบเตอร์ (Webster, 1985) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่เป็นหัวหน้าทำหน้าที่ในการสั่งการแนะนำหรือชี้แนะให้กลุ่มปฏิบัติตามหรือมีบทบาทในการนำด้านการปฏิบัติการ แสดงความคิดเห็นตลอดจนความเคลื่อนไหวต่างๆ

ยุกต์ (Yukl, 1989:3-4) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดในกลุ่ม และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติภาระหน้าที่ของตำแหน่ง ผู้นำที่ได้รับมอบหมายบุคคลอื่นในกลุ่มที่ เหลือก็คือผู้ตาม แม้จะเป็นหัวหน้ากลุ่มย่อย หรือผู้ช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ก็ตาม

ดูบริน (DuBrin. 1993: 431) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ทำให้องค์กร ประสบความสำเร็จและบรรลุความสำเร็จ โดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้นำ คือบุคคลที่ก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่างๆ เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

ธรรมรส โชติคุณุช (2524 : 9) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึงบุคคลซึ่งถูกแต่งตั้งขึ้นมาหรือได้รับการยกย่องขึ้นมาให้เป็นหัวหน้า มีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาและ อาจชักพาผู้ได้บังคับบัญชาหรือหมู่ชนในทางที่ดีหรือชั่วก็ได้ เราเรียกว่าผู้นำตามคุณลักษณะนี้ว่า “ผู้นำพลวัต (Dynamic Leader) ซึ่งเป็นผู้นำที่ดี (Positive Leader) หรือผู้นำนิเสธ (Negative Leader) ก็ได้ ถ้าหากเป็นผู้ชักชวนไปในทางไม่ถูกต้องและปฏิบัติกรอันเป็นปฏิปักษ์ต่อระเบียบ ของสังคม

อรุณ รักธรรม (2525 : 11) กล่าวว่า บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับการ ยกย่องขึ้นเป็นหัวหน้าผู้ตัดสินใจ เพราะมีความสามารถในการปกครองบังคับบัญชาและพา ผู้ได้บังคับบัญชาหรือหมู่ชนไปในทางที่ดีหรือชั่วก็ได้

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2536 : 8) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับ การมอบหมายและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่ม สามารถที่จะจูงใจ ชักนำ หรือชี้นำให้สมาชิกกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544 : 31) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ทำให้ องค์กรประสบความสำเร็จและบรรลุผลสำเร็จ โดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้นำคือบุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

กล่าวโดยสรุป ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทเหนือสมาชิกกลุ่ม โดย เป็นที่ยอมรับของสมาชิก สามารถชักจูงสมาชิกให้ปฏิบัติตามภารกิจต่าง ๆ หรือเป็นผู้ชี้นำเพื่อให้ องค์กรประสบความสำเร็จ

1.1.2 ภาวะผู้นำ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Leadership สำหรับการให้คำนิยาม ภาวะผู้นำของนักการศึกษา มีความแตกต่างหลากหลายตามความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

สต็อกคิลล์ (Stogdill, 1974:411) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความริเริ่มและ อารมณ์ซึ่งโครงสร้างของความคาดหวังและความสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกของกลุ่ม

ริชาร์ดและอีเกิ้ล (Richards & Engle, 1986: 206) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึงการจูงใจประกายวิสัยทัศน์ให้ผู้อื่นมองเห็นพร้อมทั้งปลูกฝังเป็นค่านิยมและสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติได้สำเร็จ

ฮอยและมิสเกล(Hoy and Miskel,1982:126) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็น ลักษณะของผู้นำที่สามารถใช้จูงใจสมาชิกในหน่วยงานได้ โดยปรับเปลี่ยนแบบภาวะผู้นำให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

ดราทและพอลส์ (Drath & Palus, 1994:4) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็น กระบวนการสร้างความสมเหตุสมผลในการทำงานร่วมกันของบุคคลต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ และผูกสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นกับคนเหล่านี้

รอบบินส์ (Robbins, 1989:302) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการใช้อิทธิพลต่อกลุ่ม เพื่อให้ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายหมายที่ตั้งไว้

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545:10) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการบริหารตนเองและครองใจผู้อื่นได้ โดยสามารถใช้คนอื่นให้ทำบางอย่างตามเป้าหมายและ แนวทางที่ตนวาดฝันหรือคะเนเองได้

สุรัชย์ คุ่มสิน (2546: 15) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการและ สถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่ม และมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมของ สมาชิกในกลุ่ม

เนตร์พัฒนา ขาววิราช (2546:1) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการ ในการชักจูงแนะนำและบังคับให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544:31) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรม ส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared goal) หรือ เป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared purposes) หรือเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่นและให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อบรรลุเป้าหมายองค์กร

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่มีเกี่ยวข้องกับกลุ่มคน และสมาชิกของกลุ่มมีความสัมพันธ์ภายในต่อกันอย่างสม่ำเสมอ โดยมีอิทธิพลระหว่างผู้นำ และ ผู้ตาม ในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม

1.1.3 แบบของภาวะผู้นำ (Leadership styles) คือแบบภาวะผู้นำ ที่เกิดจากผู้นำ จำเป็นต้องเลือกแบบผู้นำที่เหมาะสมกับบทบาท เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในองค์กร โดยมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายแบบภาวะผู้นำไว้ดังนี้

เฮอร์เชย์และแบลนชาร์ด (Hersey and Blanchard, 1982 : 126) กล่าวว่า แบบภาวะผู้นำ คือ แบบพฤติกรรม หรือกระบวนพฤติกรรมของผู้นำตามทัศนคติของผู้ร่วมงาน เมื่อผู้นำร่วมปฏิบัติงานโดยตลอดกับผู้อื่น

ฮอยและมิสเกิล (Hoy and Miskel, 1982 : 236) กล่าวว่า แบบภาวะผู้นำ คือ ลักษณะของผู้นำที่สามารถใช้จูงใจสมาชิกในหน่วยงานได้ โดยปรับเปลี่ยนแบบภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

วัตสัน สาระนันท์ (2540 : 10) กล่าวว่า แบบภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของผู้บริหาร ซึ่งแสดง โดยมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลอื่นทำตามที่ผู้นำต้องการ โดยใช้ภาวะผู้นำแบบต่างๆ ตามความคิด ความเชื่อ ประสบการณ์ของผู้นำหรือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า แบบภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงออกตามสถานการณ์ต่างๆ ที่ให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ

1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำและแบบภาวะผู้นำ

ทฤษฎีภาวะผู้นำและแบบภาวะผู้นำที่สำคัญ ได้แก่ ทฤษฎีภาวะผู้นำของฟีดเลอร์ ทฤษฎีภาวะผู้นำของเฮอร์เชย์และแบลนชาร์ด และทฤษฎีภาวะผู้นำของเฮาส์และมิเชลส์ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.2.1 ทฤษฎีภาวะผู้นำของฟีดเลอร์

ฟีดเลอร์ (Fidler , 1965 :538-551 อ้างอิงใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี 2544, 101-105) ได้จำแนกองค์ประกอบของทฤษฎีภาวะผู้นำออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. แบบภาวะของผู้นำแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

1.1 ผู้นำที่มุ่งความสัมพันธ์ (Relationship-Oriented Leader) เป็นผู้นำที่มุ่งความเกี่ยวข้องกับพนักงาน ผู้นำประเภทนี้จะสร้างความไว้วางใจ ความเคารพนับถือ และรับฟังความต้องการของพนักงาน จะมีลักษณะเหมือนกับผู้นำแบบคำนึงถึงผู้อื่นเป็นหลัก (Consideration)

1.2 ผู้นำมุ่งงาน (Task-Oriented Leader) เป็นผู้นำที่มุ่งความสำเร็จในงาน จะกำหนดทิศทางและมาตรฐานในการทำงานไว้อย่างชัดเจน มีลักษณะคล้ายกับผู้นำแบบที่เริ่มต้นจากตนเองเป็นหลัก (Initiating Structure Style)

2. ประเภทของสถานการณ์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับสมาชิก (Leader-Member Relations)

หมายถึง สมาชิกของกลุ่มให้การยอมรับและให้การนับถือผู้นำมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ คุณภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชา และระดับของอำนาจ อย่างไรก็ตามเป็นทางการที่ผู้นำอยู่ ดังนั้น คุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับสมาชิก จึงขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้นำ

2.2 โครงสร้างงาน (Task Structure) หมายถึง งานที่ต้องปฏิบัตินั้นมี

เป้าหมาย วิธีการและมาตรฐานในการปฏิบัติงานชัดเจนมากน้อยเพียงใด โครงสร้างของงานประกอบด้วย 4 มิติ คือ ความชัดเจนของเป้าหมาย จำนวนวิธีที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ความเฉพาะเจาะจงของการแก้ปัญหา และความสามารถในการตรวจสอบการตัดสินใจ ถ้างานมีโครงสร้างชัดเจน ผู้นำและสมาชิกของกลุ่มก็จะรู้แน่ชัดว่าจะต้องทำงานอะไรบ้าง และจะทำด้วยวิธีการใด ในทางตรงข้าม หากโครงสร้างงานของงานไม่ชัดเจน นั่นคือ เป้าหมายคลุมเครือ มีวิธีการทำงานหลาย ๆ อย่าง ไม่มีวิธีแก้ปัญหาที่ชัดเจนและไม่มีข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนและยากต่อผู้นำและสมาชิกของกลุ่มในการปฏิบัติงาน ดังนั้นเมื่อโครงสร้างของงานชัดเจนผู้นำย่อมสามารถควบคุม ทิศทางของกลุ่มได้

2.3 อำนาจของตำแหน่ง (Position Power) หมายถึง อำนาจที่องค์กร

ให้แก่ผู้นำเพื่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จ คือ ระดับของการใช้อำนาจของผู้นำที่ผู้บังคับบัญชายอมรับ ปฏิบัติตาม อำนาจในตำแหน่งเป็นเครื่องแสดงว่าผู้นำสามารถให้คุณหรือโทษแก่สมาชิกในกลุ่มมากน้อยเพียงใด

3. แบบจำลองของภาวะผู้นำตามสถานการณ์ มีปัจจัย 3 ประการ คือ

3.1 สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยน้อย สถานการณ์แบบนี้ต้องควบคุมมาก

ผู้นำแบบมุ่งงานจะมีความประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์

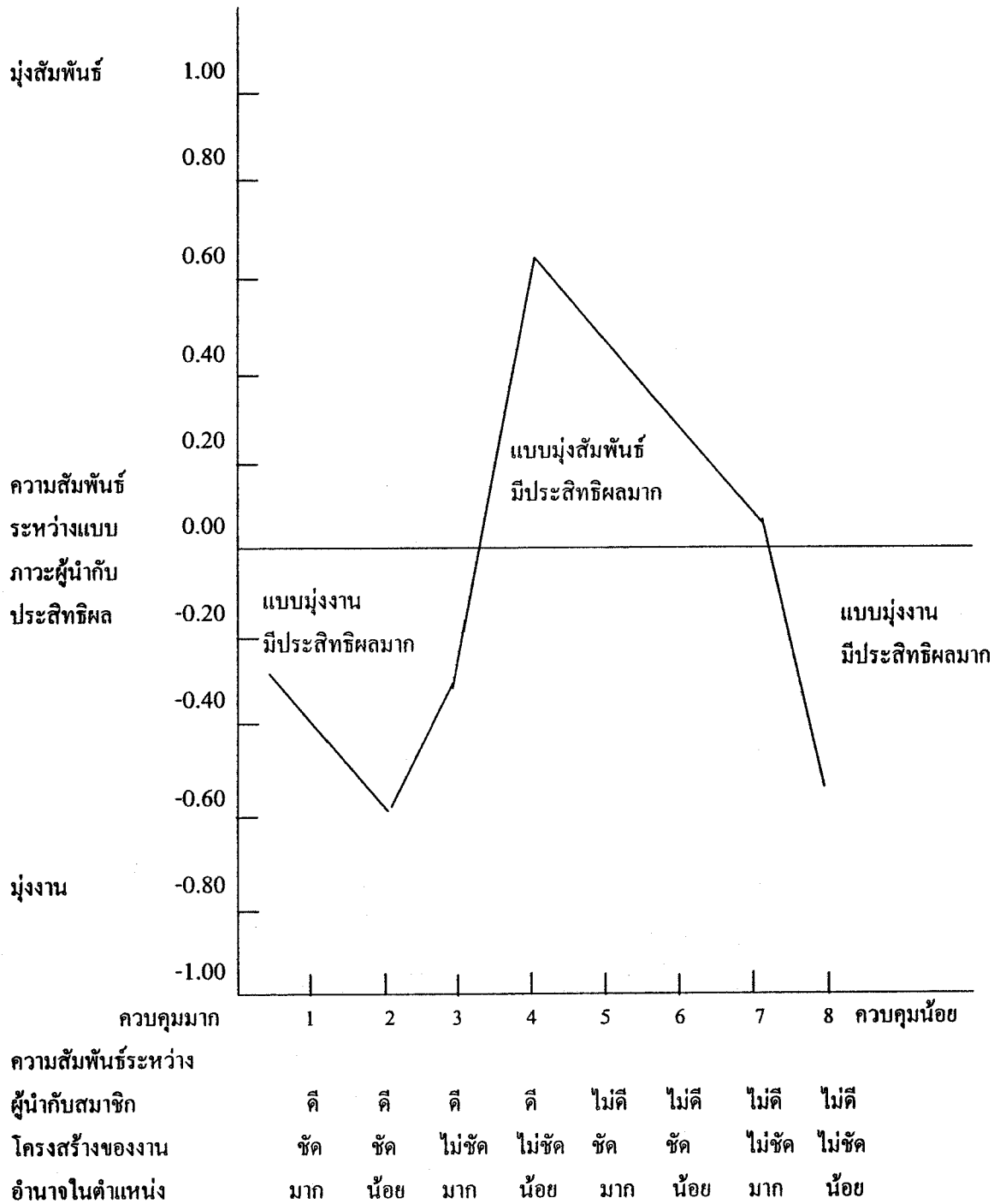
3.2 สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยปานกลาง สถานการณ์แบบนี้ต้องใช้การ

ควบคุมปานกลาง ผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์จะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าผู้นำแบบมุ่งงาน

3.3 สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยมาก สถานการณ์แบบนี้ต้องควบคุมน้อย

ผู้นำแบบมุ่งงานจะมีความประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์

ทฤษฎีภาวะผู้นำของฟิเดลอร์ สามารถนำมาสังเคราะห์เป็นแบบจำลองแสดงความสอดคล้องกันระหว่างแบบภาวะผู้นำกับสถานการณ์ได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองแสดงความสอดคล้องกันระหว่างแบบภาวะผู้นำกับสถานการณ์

ที่มา: เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์ หน่วยที่ 5 “ภาวะผู้นำ” ในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน้า : 90 นนทบุรี สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2540

จากภาพที่ 2.1 ในสถานการณ์ที่ต้องควบคุมมาก ผู้นำแบบมุ่งงานจะมีประสิทธิภาพผลสูงกว่าผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ สถานการณ์ที่ต้องควบคุมในระดับปานกลาง ผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์จะมีประสิทธิผลสูงกว่าผู้นำแบบมุ่งงาน และสถานการณ์ที่ควบคุมน้อย ผู้นำแบบมุ่งงานจะมีประสิทธิผลสูงกว่าผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์

1.2.2 ทฤษฎีภาวะผู้นำของเฮร์เซย์และแบลนชาร์ด

เฮร์เซย์และแบลนชาร์ด (Hersey and Blanchard :1988,172 อ้างอิงใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี 2544 : 107-108) ได้จำแนกภาวะผู้นำออกเป็น 2 แบบได้แก่ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ และพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของภาวะผู้นำ และความพร้อม ของผู้ตาม และมีรูปแบบที่ผู้นำใช้ อยู่ 4 แบบ คือ ดังนี้

1. การบอกกล่าว (Telling) เป็นรูปแบบผู้นำที่มีความสัมพันธ์ต่ำและมุ่งงานสูง จึงต้องใช้ภาวะผู้นำที่บงการอย่างมาก (Very directive style) จะรวมถึงการแสดงออกอย่างชัดเจนถึงการกำหนดทิศทางเกี่ยวกับวิธีการที่พนักงานควรจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2. การขายความคิด (Selling) เป็นรูปแบบผู้นำที่มุ่งความสัมพันธ์สูงและมุ่งงานสูง มีการกำหนดทิศทางการทำงานสนับสนุนความต้องการของพนักงาน แต่จะต้องชักจูงพนักงานด้วยการขายความคิดให้พนักงานปฏิบัติตาม รวมถึงการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ก่อนตัดสินใจ

3. การมีส่วนร่วม (Participating) เป็นรูปแบบผู้นำซึ่งมุ่งความสัมพันธ์สูงมุ่งงานต่ำ ดังนั้นภาวะผู้นำที่ใช้คือมุ่งสนับสนุนการเติบโตและการปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ด้วยการพัฒนาทักษะการแนะแนวและการปฏิบัติงาน เช่น การใช้ทรัพยากรร่วมกับพนักงาน มีการใช้ข้อมูล และมีการใช้การสื่อสารเพื่อการตัดสินใจร่วมกัน

4. การมอบหมายงาน (Delegating) เป็นรูปแบบผู้นำซึ่งมุ่งความต่ำและมุ่งงานต่ำ ดังนั้นภาวะของผู้นำที่ใช้คือ ช่วยกำหนดทิศทางและสนับสนุนการทำงานเพียงเล็กน้อย แต่จะมอบหมายงานให้พนักงานไปทำ ภายใต้สถานการณ์เช่นนี้ พนักงานจะรับผิดชอบงานและความสำเร็จขององค์การ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ 1) แบบสั่งการ เป็นพฤติกรรมที่มุ่งงานและมุ่งสัมพันธ์ต่ำ 2) แบบการแนะ เป็นพฤติกรรมที่มุ่งงานสูงและมุ่งสัมพันธ์สูงด้วย 3) แบบการให้มีส่วนร่วม เป็นพฤติกรรมที่มุ่งสัมพันธ์สูงและมุ่งงานต่ำ 4) แบบการมอบอำนาจ เป็นพฤติกรรมที่มุ่งสัมพันธ์ต่ำและมุ่งงานต่ำ

1.2.3 ทฤษฎีภาวะผู้นำวิถีทาง-เป้าหมายของเฮาส์และมิเชลล์

เฮาส์และมิเชลล์ (House & Mitchell, อ้างในเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2536 :

91) กล่าวว่า แบบภาวะผู้นำที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายการทำงานและวิถีทางการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบสั่งการ (Directive Leadership) เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยการใช้อำนาจสั่งเกี่ยวกับกิจการงาน รวมทั้งแจ้งความคาดหวังให้ทราบ บอกถึงวิธีการทำงาน ตลอดจนกำหนดเวลาทำงานสำเร็จให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ ผู้นำแบบสั่งการจะกำหนดมาตรฐานของการทำงานพร้อมกฎระเบียบต่างๆ ที่ชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ภาวะผู้นำแบบสั่งการเป็นภาวะผู้นำที่เหมาะสมในการนำให้ใช้กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่ลักษณะขาดประสบการณ์หรือคือร้อน เขาแต่ใจตนเองมีความเป็นเผด็จการในตนเองสูง รวมทั้งลักษณะของงานที่ต้องปฏิบัติมีความคลุมเครือ กฎเกณฑ์และขั้นตอนในการปฏิบัติงานขององค์กรยังขาดความชัดเจนแน่นอน

2. ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน (Achievement-Oriented Leadership) เป็นลักษณะที่ผู้นำกำหนดเป้าหมาย แสวงหาวิธีปรับปรุงการปฏิบัติงาน เน้นความเป็นเลิศแสดงความเชื่อมั่นว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานสูงได้ ผู้นำกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย สร้างความมีมาตรฐานด้านความเป็นเลิศสูง ผู้ใต้บังคับบัญชาและแสวงหาวิธีการปรับปรุงปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการตั้งความหวังต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการแสดงความมั่นใจว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานสูงได้สำเร็จ

ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงานจะให้ประสิทธิผลสูงสุดในสถานการณ์ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติงานที่ยังมีลักษณะคลุมเครือขาดความชัดเจนหรือสถานการณ์ที่ผู้นำสร้างความท้าทายและกำหนดมาตรฐานของงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาก่อนข้างสูง โดยผู้นำช่วยความมั่นใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพิ่มมากขึ้นจนเชื่อว่าคนมีความสามารถสูงพอที่จะทำงานดังกล่าวได้สำเร็จ

3. ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Supportive Leadership) เป็นลักษณะที่ผู้นำแสดงความห่วงใยสวัสดิภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างบรรยากาศของความเป็นมิตรในการทำงาน เป็นแบบภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่งานมีโครงสร้างชัดเจนแต่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติงานรู้สึกมีความคับข้องใจ และรู้สึกไม่พึงพอใจเกิดขึ้น ถ้าผู้นำแบบสนับสนุนต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้ความพยายามเพิ่มขึ้น และเกิดความพึงพอใจก็ต้องใช้วิธีการเพิ่มความมั่นใจตนเอง และลดความรู้สึกวิตกกังวลของผู้ใต้บังคับบัญชา พร้อมทั้งช่วยขจัดสภาวะไม่พึงปรารถนาที่หลายในงานให้เหลือน้อยที่สุด

ภาวะผู้นำแบบสนับสนุนเป็นแบบภาวะผู้นำที่ให้การสนับสนุนและมีพฤติกรรมที่เป็นมิตรที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าถึงได้ง่าย เป็นผู้นำที่ใส่ใจสวัสดิการความเป็นอยู่และความต้องการในฐานะเป็นมนุษย์ของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำจะแสดงพฤติกรรมให้การสนับสนุนในการสร้างบรรยากาศที่ดีของการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและให้การนับถือต่อศักดิ์ศรีของผู้ใต้บังคับบัญชา

4. ภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม (Participative Leadership) เป็นลักษณะที่ผู้นำมุ่งปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างบรรยากาศของการเป็นมิตรในการทำงานเป็นแบบภาวะผู้นำที่แสดงพฤติกรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการขอคำปรึกษาก่อนที่จะตัดสินใจ รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีการประชุมกับผู้ใต้บังคับบัญชาในที่ทำงานบ่อย ๆ ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วมจะกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายของกลุ่มและเขียนข้อเสนอแนะต่าง ๆ ขึ้นในที่ทำงาน

ภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม เป็นแบบภาวะผู้นำที่ที่เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์ที่งานมีความคลุมเครือขาดความชัดเจน ทั้งนี้เพราะการให้มีส่วนร่วมจะทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความชัดเจนในแนวปฏิบัติที่เหมาะสม เป็นวิธีการสอนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเรียนรู้ว่าต้องทำอะไรก่อนหลัง ได้ร่วมคิดร่วมทำให้เกิดการพัฒนาความเป็นผู้นำเพิ่มขึ้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ความหมายคุณภาพ

ราชบัณฑิตสถาน (2542 :253) กล่าวว่า คุณภาพ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Quality หมายถึง ลักษณะความดี ลักษณะประจำบุคคล หรือสิ่งของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 :8) กล่าวว่า คุณภาพ เป็นภาพความคิดที่เกี่ยวกับคุณค่า หรือประโยชน์ที่ได้รับที่สอดคล้องกับรสนิยมหรือความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

ไพศาล ไกรสิทธิ์ (2541 : 336) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติเฉพาะหรือลักษณะที่จำเป็นอันบอกความเป็นเลิศ การมีมาตรฐาน ความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์หรือสามารถสนองตอบผู้ให้บริการ ซึ่งคุณภาพเป็นสิ่งที่มิได้มีลักษณะเป็นพลวัต

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2542 : 45) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง การทำให้ลูกค้าพึงพอใจด้วยการทำให้ความต้องการและความสมหวังของลูกค้าได้รับการตอบสนอง

วรภัทร์ ภูเจริญ (2544 : 9) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง ของดี ของหายาก ของแพง

วารินทร์ สีนสูงสุด (2532 : 88) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง ความตรงกับความมุ่งหมายหรือความเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์หรือการบ่งชี้รูปลักษณะที่ทำให้เกิดความสมบูรณ์

วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2539 : 14-16) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง นามธรรมที่สะท้อนถึงคุณค่าสามารถสัมผัสได้ โดยอาศัยความรู้สึกลึกซึ้งที่ผ่านการประเมินแล้วภายใต้ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเฉพาะของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสังคมในแต่ละยุคสมัย ในแง่ของผลิตภัณฑ์หรือสินค้า คุณภาพหมายถึงความสอดคล้องกับข้อกำหนด ความเหมาะสมต่อการใช้สอย ความสม่ำเสมอคงเส้นคงวาของคุณสมบัติของสินค้าตัวนั้น ในแง่ของการบริการ คุณภาพหมายถึงความสอดคล้องต้องการของลูกค้า หรือระดับความพึงพอใจของลูกค้าที่ได้รับบริการไปแล้ว

นิศย์ สัมมาสัมพันธ์ (2532 :2) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง คุณสมบัติและรูปลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่จะต้องระบุดอกมาในออกมาในรูปแบบตัวแปร หรือตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทนมิติต่าง ๆ ของคุณภาพที่วัดได้ ทั้งนี้ต้องพิจารณาจากความเหมาะสมที่จะใช้ โดยเริ่มต้นจากลูกค้าภายนอกองค์กรแล้วพิจารณาย้อนกลับเข้ามาสู่ลูกค้าภายใน คือ ผู้ปฏิบัติการ

สรุปได้ว่า คุณภาพ คือ คุณลักษณะที่มีผลสัมฤทธิ์เป็นที่ยอมรับ มีความสอดคล้องในทางปฏิบัติที่ทำให้เกิดความสมบูรณ์ เหมาะสมตรงกับความเป้าหมาย มีความพอใจตามความคาดหวังที่ตั้งไว้ นอกจากนี้คุณภาพขึ้นอยู่กับคุณค่าและความพึงพอใจของผู้บริโภคหรือผู้รับบริการ

2.2 ความหมายของการประกันคุณภาพ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2541 : 5) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ (quality assurance) หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติที่จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อประกันว่าคุณภาพการศึกษาของการศึกษาได้รับการรักษาไว้และส่งเสริมเพิ่มพูน การประกันคุณภาพการศึกษาจึงรวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้แล้วจะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2540:28) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบที่สร้างความมั่นใจ (พึงพอใจ ประทับใจ) ต่อสังคม ผู้ปกครอง ลูกค้ำ ว่าโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามที่กำหนดไว้

สงบ ลักษณะ (2541:7) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ การวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541:53) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมใดๆเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน

สังคม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้นั้นจะให้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2545: 7) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยร่วมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสามารถทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

สมคิด พรหมจ้อย และ สุพัศตร์พิบูลย์ (2544: 4) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2542,20) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การรับประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารในสถานศึกษา ว่าได้มีการวางแผนการทำงานและดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลผลิตของโรงเรียนมีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการศึกษา และตรงตามความต้องการของรับบริการหรือที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

ธเนศ ขำเกิด (2543,75) กล่าวว่า การประกันคุณภาพมีหลักสำคัญ หมายถึง จุดหมายการประกันคุณภาพ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและทำงาน โดยปกติเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วม ช่วยผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งปัจจุบันและอนาคต โดยวิธีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มี

2.3 หลักสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 :11) กล่าวว่า หลักสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา
2. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา
3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546 ก : 14-15) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพ มี 3 ข้อ ดังนี้

1. รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรในจังหวัด และสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท
2. รัฐสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
3. โรงเรียนต้องแสดงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครองตามมาตรฐานที่กำหนด และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพ คือ การกระบวนการบริหารจัดการและการทำงาน โดยเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรในสังคม เข้ามามีส่วนร่วม ช่วยผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้เกิดผลผลิตที่มีความพอใจเป็นที่ไปตามความคาดหวังของสังคมและหลักสูตร

2.3 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 :35) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ

2.3.1 การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายใน โดยวงจร PDCA(Plan – Do – Check – Act) เป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มี หน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษา ประกอบด้วย

1) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) จะประกันว่ามีการปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ไปตามหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยการควบคุมปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพ การ

ควบคุมดังกล่าวเน้นที่ระบบการกำกับดูแลตนเอง (Self – Regulating System) ในระดับบุคคล กองวิชา กรมนักเรียน/กองการปกครอง และสถาบัน

2) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) หมายถึง การตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบและกลไกควบคุมคุณภาพการศึกษาภายใน ที่สถาบันการศึกษาได้จัดให้มีขึ้น โดยจะเป็นการตรวจสอบเชิงระบบ มุ่งเน้นการพิจารณาว่า สถาบันได้มีระบบควบคุมคุณภาพหรือไม่ ได้ใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นเพียงใด และมีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้หรือไม่ ว่าการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

3) การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) หมายถึง การประเมินค่าระดับคุณภาพของกิจกรรมเฉพาะอย่างในหน่วยงาน เช่น คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพของงานวิจัย คุณภาพของการสอน เป็นต้น โดยมีจุดเน้นที่โปรแกรมวิชา การประเมินจะใช้วิธีการศึกษาตนเอง (Self Study) การประเมินทางวิชาการจากภายนอก (External Peer Review) และการใช้ตัวบ่งชี้วัดพฤติกรรม (Performance Indicators)

2.3.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (External Quality Assurance)

หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายนอกโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) การตรวจสอบคุณภาพที่ผ่านกระบวนการประกันคุณภาพภายใน
- 2) การประเมินคุณภาพ
- 3) การให้การรับรอง

2.4 กระบวนการดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ (2544 : 20) กล่าวว่า การจัดระบบประกันคุณภาพ โดยมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นกลไกสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่จะนำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่มุ่งเน้นเรื่องการกำหนดมาตรฐานด้านผลผลิต กระบวนการ และปัจจัยรวมทั้งทำแผนแม่บทและแผนที่มุ่งการนำ โรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นในเรื่องต่อไปนี้

1) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ และติดตามประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียน รวมทั้งจัดทำรายงานของโรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นลักษณะการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียน โดยโรงเรียนเอง

2) การนิเทศเพื่อสนับสนุน ช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) มาตรฐานปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยหน่วยงานต้นที่มุ่งเน้นในเรื่องต่อไปนี้

1) การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

2) การเตรียมโรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

สรุปได้ว่า หลักการประกันคุณภาพทางการศึกษาจะมีขั้นตอนที่สำคัญหลักอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ โดยขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอนต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา และตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอก

2.5 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 6 -15) ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

2.5.1 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรคณะทำงานทำหน้าที่วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงานคุณภาพการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา โดยการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมู่ให้ครอบคลุมและข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์อยู่เสมอ การจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศ อาจแบ่งเป็นด้านดังนี้

- 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน
- 2) ด้านคุณภาพการเรียนการสอน
- 3) ด้านการบริหารและการจัดการ
- 4) ด้านคุณภาพการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

ดังนั้น สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษาต้องมีการวางแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ ออกแบบระบบ ปฏิบัติตามระบบ และกำกับติดตามและประเมิน

2.5.2 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเอง และบริหารการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและใช้เป็นหลักในการคัดเลือกสรรหา ส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประเมินคุณภาพทางการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา โดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น

2.5.3 การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษابرรลุตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพศึกษา ในการจัดทำแผนสถานศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว
- 2) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของการพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
- 3) กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชาการ หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน การจัดการ กระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
- 4) เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน
- 5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 6) กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
- 7) กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.5.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

ในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการหรือกิจกรรม ที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวบ่งชี้ของโครงการดำเนินตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย โดยใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

- 1) วงจรพัฒนาคุณภาพของ PDCA ของเดมिंग (Deming Cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐานหรือมาตรการกำหนดขั้นต่อนกันใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินต่อไป

- 2) สถานศึกษาใช้แนวคิดในการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balanced Scorecard) เป็นเทคนิคการบริหาร โดยใช้การกำหนดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ

- (1) มุมมองด้านนักเรียน (Student Perspective) โดยพิจารณาความต้องการที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่คาดหวัง

- (2) มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal Process Perspective) โดยพิจารณาผลสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการบริหารและการจัดทำหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน

- (3) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective) โดยพิจารณาปัจจัยที่ใช้ในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนได้รับคุณภาพตามที่คาดหวัง ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาและทักษะของครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา การเพิ่มสมรรถนะของสถานศึกษาในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

(4) มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and Resource Perspective) โดยพิจารณาปัจจัยส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุภาพความสำเร็จในด้านงบประมาณและทรัพยากร โดยคำนึงถึงแหล่งสนับสนุน อัตราค่าจ้าง ค่าใช้จ่าย ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและงบประมาณ

2.5.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปีดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและเป็นระบบ สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามาส่วนร่วม นอกจากนี้ สถานศึกษาคควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในเกี่ยวเรื่องต่อไปนีเพื่อให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

- 1) วิสัยทัศน์ และภารกิจของสถานศึกษา ควรสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและสอดคล้องกับสภาวะปัจจุบัน
- 2) แผนพัฒนาสถานศึกษา ต้องเป็นแผนสะท้อนความต้องการของชุมชน มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนนำผลมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วนตามแผนสัมพันธ์กันและสอดคล้องรับกับวิสัยทัศน์และเป้าหมาย แผนพัฒนาโดยรวมมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน
- 3) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียน ครูเลือกใช้ยุทธศาสตร์การสอนที่หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนการจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าแสดงออก สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานขั้นพื้นฐานและปฐมวัย
- 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเรียน ผลสำเร็จจากการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลงานของผู้เรียนมีความหมาย บ่งบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนรู้เข้าใจและทำได้ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์ และผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ไปใช้ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ประเมิน รวมทั้งสถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี
- 5) การพัฒนาองค์กร สถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน นอกจากการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาผู้สอน

และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชน มีการรวบรวมแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน และเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาหรือให้ความรู้ มีการพบปะและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงในการพัฒนา

6) การพัฒนาวิชาชีพครู มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอก ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้ มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพต่าง ๆ สนับสนุนให้ครูมีการวิจัยค้นคว้าความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมิน และจัดหางบประมาณและสิ่งสนับสนุนส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบต่าง ๆ

2.5.6 การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ สถานศึกษาที่มีความพร้อม อาจตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเอง และนำผลจากการประเมินไประบุในรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไป การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยที่กำหนดไว้ และสถานศึกษาควรประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการ

2.5.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงาน ๆ ใด ต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ประโยชน์สำคัญของการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ไม่ได้อยู่ที่จัดทำเพื่อรายงานใคร แต่อยู่ที่การนำผลไปวางแผนปรับปรุงต่อไป ดังนั้นสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำรายงานและนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์

2.5.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องหรือการพัฒนาระบบการประกัน

คุณภาพ

1) ในการทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมอยู่เสมอ และเกิดประโยชน์ส่งผลถึงผู้เรียน ควรพิจารณา ดังนี้

- (1) เป็นโครงการดี สมควรดำเนินการต่อไป
- (2) เป็นโครงการที่ แต่ยังคงดำเนินการไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะมีจุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จก็ดำเนินการต่อไปและทำให้ดียิ่งขึ้น
- (3) เป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง
- (4) หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่จะทำให้เกิดปัญหาต้องหาทางป้องกันไว้ก่อน หรือก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหา

2) ในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- (1) สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่คณะและบุคลากรในสถานศึกษา
- (2) เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะและต้องทำอย่างต่อเนื่อง
- (3) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การจะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ ต้องทำให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือการพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรอื่น ๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำรงอยู่ตลอดเวลา

3. บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพในระดับ สถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม เนื่องจากสถานศึกษาที่มีคุณภาพจะทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในจำเป็นที่ผู้ได้รับประโยชน์และผู้เกี่ยวข้องควรมีบทบาทร่วมกันในการดำเนินการ โดยมีบุคลากรในสถานศึกษาเป็นแกนหลักในการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 :18) ได้กำหนดบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพในระดับสถานศึกษา ดังนี้

3.1 บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เขตพื้นที่การศึกษาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดมีบทบาทในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและตรวจสอบติดตามให้สถานศึกษาได้พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยมีบทบาทสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. จัดทำและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเขตพื้นที่การศึกษาและสภาพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
2. จัดทำและพัฒนาแผนการงานและแนวดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
3. ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในเขตพื้นที่
4. ติดตาม กำกับ ดูแล ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและเสนอต่อกระทรวงสาธารณสุขและผู้ที่เกี่ยวข้อง
7. นำผลการตรวจสอบและทบทวนไปใช้

8. กำกับ ติดตาม และผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

นอกจากนั้นระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการของเขตพื้นที่การศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุนและร่วมดำเนินงานตามระบบ ดังนี้

1. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ
2. จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักร่วมกับของสถานศึกษาเป็นรายปี / รายภาค
3. จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน
4. ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและการรายงานผลให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ ทั้งนี้หลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบและทบทวนให้สอดคล้องกับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 39 บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังสถานศึกษาโดยตรง และพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 ได้กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการ (คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล 2546 : 43) ไว้ 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล การบริหารทั่วไป สำหรับการบริหารวิชาการได้กำหนดภารกิจงานไว้ 12 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัด ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานบันอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา

ภารกิจงานด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญและกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

1. จัดระบบ โครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
3. วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา
4. การดำเนินการพัฒนางานตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
5. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. ประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
- 7 การประสานกับสำนักรับรองมาตรฐานการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3.3 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษา

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 50-51) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

1. ผู้บริหาร มีบทบาทในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายเขามามีส่วนร่วม โดยผู้บริหารควรจะเป็นแกนนำในการจัดการทำแผน รวมทั้งกำกับติดตามให้มีการดำเนินงานตามแผนการนำผลจากการประเมินตนเองมาใช้ในการปรับปรุงสถานศึกษา และการรายงานให้สาธารณชนรับทราบ
2. ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีบทบาทร่วมกับผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกชั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินตนเองในการจัดการเรียนการสอน และการทำงานที่มีการวางแผนและเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับแผนพัฒนาสถานศึกษา และจุดมุ่งหมาย หลักการ หรือมาตรฐานการศึกษา ที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. กรรมการสถานศึกษา เข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแล ส่งเสริม และสนับสนุน การพัฒนาและการประกันคุณภาพของผู้บริหารและครู ตามหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา 40 ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

4. ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทโดยเข้ามามีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยให้ข้อคิดเห็น ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน และให้ ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา รวมทั้งคอยติดตามผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงผู้เรียนที่ บ้าน

5. ชุมชน มีบทบาทโดยการเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมให้และใช้ข้อมูล เพื่อการกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนา ตรวจสอบ ประเมินผล และปรับปรุงสถานศึกษา

6. เขตพื้นที่ และหน่วยงานที่กำกับดูแล มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ ทางด้านวิชาการ และการสนับสนุนทรัพยากร รวมทั้งกำกับ ติดตามให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา

7. สื่อมวลชน มีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษา และเผยแพร่ข้อมูลในเชิงสร้างสรรค์ เช่น รายงานข้อมูลเกี่ยวกับ สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการประกันคุณภาพภายใน

4. สภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก

4.1 ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดตาก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 426 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 16,406.65 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 10,324,156.25 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2550 :37-78)

ทิศเหนือ ติดต่อจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง

ทิศตะวันออก ติดต่อจังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชร

ทิศใต้ ติดต่อกำแพงเพชร อุทัยธานี นครสวรรค์ กาญจนบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อประเทศสหภาพพม่า

4.1.1 สภาพทางด้านภูมิศาสตร์ สภาพพื้นที่ของจังหวัดตากเป็นภูเขาสูง สลับซับซ้อนการตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยกระจุกกระจายเป็นจำนวนมาก มีพื้นที่ติดแนวตะเข็บชายแดน ติดต่อกับประเทศสหภาพพม่าเป็นระยะทาง 580 กิโลเมตร และเส้นทางคมนาคม ต้องใช้พาหนะ

และระยะเวลาในการเดินทางระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษา และสถานศึกษากับสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก เช่น พื้นที่บางแห่งมีถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต ถนนลูกรัง และเส้นทางธรรมชาติ พาหนะที่ใช้เดินทาง รถยนต์ จักรยานยนต์ เรือ นั่งช้างและเดินเท้า

4.1.2 สภาพสังคมและเศรษฐกิจ ประชากรในจังหวัดตาก ประกอบด้วย กลุ่มชนหลายเผ่าพันธุ์ ทั้งชาวไทยพื้นที่ราบจากภาคต่าง ๆ และชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ได้แก่ ม้ง กะเหรี่ยง เข้า มูเซอ อาข่า จีนฮ่อและพม่า ด้วยความหลากหลายของเผ่าพันธุ์ ทำให้มีความแตกต่างทั้งด้านของภาษา ศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร มีทั้งภาษาไทย ภาษาล้านนา ภาษาพม่าและภาษาตามชนเผ่า ด้านศาสนา มีศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และอื่น ๆ ในด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีส่วนใหญ่ยังยึดมั่นตามบรรพบุรุษ นอกจากนี้การตั้งถิ่นที่อยู่ของประชากรโดยเฉพาะชาวไทยภูเขา มีความกระจัดกระจายตามสภาพภูมิประเทศ ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เฉลี่ย 17,540 บาท/คน/ปี ประชากรยังมีฐานะยากจน มีการอพยพไปประกอบอาชีพนอกพื้นที่ในบางฤดูกาล

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดตาก

เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดตาก ได้แบ่งเป็น 2 เขต ได้แก่

4.2.1 เขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 1 ประกอบด้วย 3 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองตาก บ้านตาก สามเงา และกิ่งอำเภอวังเจ้า มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 134 แห่ง (รวมเทศบาล 4 แห่ง) มีนักเรียนจำนวน 32,119 คน และข้าราชการครูจำนวน 1,588 คน จำแนกตามอำเภอได้ดังนี้

- 1) อำเภอเมือง มีโรงเรียน 54 โรงเรียน มีนักเรียน 16,426 คนและครู 777 คน
- 2) อำเภอบ้านตาก มีโรงเรียน 32 โรงเรียน มีนักเรียน 6,909 คนและครู 356 คน
- 3) อำเภอสามเงา มีโรงเรียน 27 โรงเรียน มีนักเรียน 4,470 คนและครู 255 คน
- 4) กิ่งอำเภอวังเจ้า มีโรงเรียน 17 โรงเรียน มีนักเรียน 4,314 คนและครู 200 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 1 Website <http://www.takesa1.go.th>)

4.2.2 เขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สอด แม่ระมาด ท่าสองยาง พบพระ และอำเภออุ้มผาง มีสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 144 แห่ง (รวมเทศบาล 4 แห่ง และ ตชด. 16 แห่ง) มีนักเรียนจำนวน 48,109 คน และข้าราชการครูจำนวน 1,541 คน จำแนกตามอำเภอได้ดังนี้

- 1) อำเภอแม่สอด มีโรงเรียน 42 โรงเรียน มีนักเรียน 14,035 คน และครู 541 คน
- 2) อำเภอแม่ระมาด มีโรงเรียน 24 โรงเรียน มีนักเรียน 6,028 คน และครู 237 คน
- 3) อำเภอท่าสองยาง มีโรงเรียน 19 โรงเรียน มีนักเรียน 10,785 คน และครู 255 คน
- 4) อำเภออุ้มผาง มีโรงเรียน 15 โรงเรียน มีนักเรียน 4,980 คนและครู 135 คน
- 5) อำเภอพบพระ มีโรงเรียน 24 โรงเรียน มีนักเรียน 12,281 คนและครู 370 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 Website [http:// www.taked2.org](http://www.taked2.org))

4.2.3 ภารกิจและบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดตาก ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีภารกิจ ดังนี้

- 1) จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
- 2) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ ให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ และกำกับ ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
- 3) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 4) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
- 5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) ประสาน ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
- 7) จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบหลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9) ดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10) ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานด้านการศึกษา

11) ระสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่ การศึกษา

12) ปฏิบัติหน้าที่อื่น เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้ เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

4.3 ผลการประเมินคุณภาพของโรงเรียนในจังหวัดตาก

นับตั้งแต่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ ทำให้ สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา อย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี โดยการประเมินในรอบแรกดำเนินการในระหว่าง พ.ศ.2544 – พ.ศ.2548 และรอบที่สองดำเนินการระหว่าง พ.ศ.2549-พ.ศ.2553 สำหรับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก ในรอบแรก และรอบที่สอง สรุปผล การประเมินได้ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและการประเมินคุณภาพการศึกษา 2548 :

5)

4.3.1 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกของโรงเรียนในจังหวัดตาก ซึ่งมี โรงเรียนที่ได้รับการประเมินทั้งหมด 300 โรงเรียน มีโรงเรียนที่มีผลการประเมินทุก มาตรฐานอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 46.13 เมื่อพิจารณาผลการประเมินมาตรฐานในแต่ละด้าน สรุปได้ ดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ได้แก่ ผู้เรียนมี คุณธรรม มีทักษะการทำงาน มีสุขภาพกาย จิตดี และมีสุนทรียภาพทางดนตรี กีฬา และศิลปะ ส่วนมาตรฐานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง ได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านคิด วิเคราะห์ มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รัก การเรียน

มาตรฐานด้านครูผู้สอนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง ได้แก่ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

มาตรฐานด้านผู้บริหารที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มาตรฐานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างมีระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ

4.3.2 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสองของโรงเรียนในจังหวัดตาก ซึ่งมีโรงเรียนที่ได้รับการประเมินทั้งหมด 38 โรงเรียน มีโรงเรียนที่มีผลการประเมินทุกมาตรฐานอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 57.14 เมื่อพิจารณาผลการประเมินมาตรฐานในแต่ละด้าน ปรากฏว่าโรงเรียนที่ได้รับการประเมินในรอบที่สอง ทุกโรงเรียนไม่มีมาตรฐานใดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง และเมื่อพิจารณาผลการประเมินจำแนกตามมาตรฐานในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียนที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ได้แก่ ผู้เรียนมีคุณธรรม มีทักษะการทำงาน มีสุขภาพกาย จิตดี และมีสุนทรียภาพทางดนตรี กีฬา และศิลปะ และมีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ได้แก่ ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านคิดวิเคราะห์ มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้

มาตรฐานด้านครูผู้สอนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ได้แก่ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ได้แก่ ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูเพียงพอ

มาตรฐานด้านผู้บริหารมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างมีระบบ ครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ และมีผลการประเมินอยู่ระดับดี ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานด้านความสัมพันธ์ชุมชนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ศุภชัย โดบารุง (2545: 160) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนแบบเปลี่ยนสภาพและแบบแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับสูง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้าน

ยุพา เสนาะพิน (2546 : 50-53) ได้ศึกษาเรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด ผลการวิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีประสิทธิผลการบริหารคุณภาพอยู่ในระดับดีทุกด้าน และแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนแบบเปลี่ยนสภาพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารคุณภาพด้านผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิวัฒน์ แสนคุ้ม (2546 : 120) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใช้แบบภาวะผู้นำแบบสั่งการอยู่ในระดับปานกลาง แบบมุ่งความสำเร็จ แบบสนับสนุนและแบบให้มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และการใช้แบบภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธิดาวัฒน์ พิไลวงศ์ (2546 :78) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การดำเนินงานการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

อัมพร อิศระสรารักษ์ (2548 : 92) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของ

ผู้บริหารมัธยมศึกษาเขตตะวันออก เป็นแบบภาวะผู้นำแบบปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของโรงเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคตะวันออก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออก มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญใจ ศรีทาพัคตร์ (2548 : 81) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปกับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 มีภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปตามการรับรู้ของครูปฏิบัติการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 มีประสิทธิภาพตามการรับรู้ของครูปฏิบัติการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปกับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พูนสุข สุขประยูร (2549 : 49) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมืองชลบุรี โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อำภา ปิยามย์ (2549 : 87) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก อยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก อยู่ในระดับสูง

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ฟรานซิส (Francis : 2002 , Abstract) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการมอบหมายงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานงานของข้าราชการครู ผลการวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีผลกระทบต่อการมอบหมายงานและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมอบหมายงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ซาลวาดอร์ (Salvador: 2002 Abstract) ได้ศึกษารูปแบบภาวะผู้นำกับความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน กรณีศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับผลกระทบต่อผู้ร่วมงาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ คือ ผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความจริงใจ มีความซื่อสัตย์ มีความสามารถ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย มีความสามารถที่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการนำของตนเองให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

มาร์กาเร็ท (Margarett : 2003 , Abstract) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำผู้บริหารวิทยาลัยท้องถิ่น จะต้องประกอบด้วยควมมีอิทธิพลในด้านแบบอย่างความมีเหตุผล แบบอย่างพฤติกรรม การสร้างแรงจูงใจ การกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาด้วยปัญญา การพิจารณาศักยภาพบุคลากร และการปฏิบัติโดยสอดคล้องกับวัฒนธรรมภายในวิทยาลัย ผู้บริหารวิทยาลัยจะต้องมีภาวะผู้นำทางการบริหารจัดการ ที่มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยยึดรูปแบบภาวะผู้นำที่มีอิทธิพลทางเจตคติและพฤติกรรม ซึ่งสัมพันธ์กับการบริหารจัดการของคณะกรรมการวิทยาลัย ตัวแทนคณะวิชา และตัวแทนนักศึกษา

เหงินยา (Ngwenya ,2004 , Abstract) ได้ศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพของการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศแอฟริกาใต้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพของการศึกษา โดยลักษณะการกระจายอำนาจจะมีผลดีกว่าการประกันคุณภาพแบบรวมอำนาจ และผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการพัฒนาวิชาการ (Academic development) กับการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ซึ่งมีความหมายที่ไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของหลักการดำเนินงาน

บราวน์-โฮวาร์ด (Brown-Howard, 2007: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจของครูในเมืองจอร์เจีย รัฐจอร์เจีย ได้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนไม่มีผลต่อแรงจูงใจของครู ไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจจากภายใน แรงจูงใจจากภายนอกหรือแรงจูงใจโดยทั่วไป นอกจากนั้นครูที่มี

ประสบการณ์และแบบแผนแตกต่างกัน การประเมินรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงไม่แตกต่างกัน แต่มีแรงจูงใจแตกต่าง

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อาจมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยแบบภาวะผู้นำสามารถจำแนกเป็นแบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน แบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ แบบภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ และแบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม ส่วนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสามารถจำแนกเป็นด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและดำเนินงานตามแผนคุณภาพการศึกษา และด้านการรายงานคุณภาพและการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ซึ่งได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ
ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก
จำนวน 3,129 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 254 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,575 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตากที่
ได้รับการประเมินภายนอกรอบที่สอง ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 210 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร
โรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน 180 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ร้อยละ
25 ของเคอร์ลิงเจอร์ (Kerlinger อ้างใน พิศร ทองชื่น 2544 : 204) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่ม
อย่างเป็นระบบ (ดังรายละเอียดในภาพผนวก จ) โดยดำเนินการสุ่มตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 จำแนกโรงเรียนที่ได้รับการประเมินรอบที่สองตามเขตพื้นที่ที่สังกัด

1.2.2 สุ่มผู้บริหารและครูผู้สอนในแต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้วิธีการสุ่มจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
สถานศึกษา หรือ ผู้รักษาการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ได้ผู้บริหารที่
เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2) ครูผู้สอนใช้วิธีการสุ่มจากครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการ และครูผู้สอนทุกช่วง
ชั้น โรงเรียนละ 6 คน ได้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 180 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน โดยแบบสอบถามแต่ละฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 40 ข้อ จำแนกเป็น 4 แบบ คือ

- 1) แบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน จำนวน 10 ข้อ
- 2) แบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ จำนวน 10 ข้อ
- 3) แบบภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน จำนวน 10 ข้อ
- 4) แบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 ข้อ จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ
- 2) ด้านการพัฒนาและดำเนินงานตามแผนคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 ข้อ
- 3) ด้านการพัฒนาตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 ข้อ
- 4) ด้านการรายงานคุณภาพและการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 ข้อ

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการจัดทำเครื่องมือการวิจัย

2.2.2 นำแบบวัดภาวะผู้นำ (The Path-Goal Leadership Question) ของอินคังวิค ซึ่งสุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์พัฒนาเป็นฉบับภาษาไทย โดยผู้วิจัยนำมาปรับสำนวนภาษาบางรายการให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในจังหวัดตาก

2.2.3 จัดทำร่างข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2.4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจและให้ข้อเสนอแนะ

2.2.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก) ตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบประเมินค่าความสอดคล้อง (Index of Congruence -- IOC) ปรากฏว่าแบบวัดภาวะผู้นำ มีค่าความสอดคล้องระหว่าง .60-1.00 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา .80-1.00

2.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดตาก ที่มีไข่มุขตัวอย่าง จำนวน 56 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้รับจากการทดลอง มาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามสูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่า แบบวัดภาวะผู้นำมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 และแบบสอบถามการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .98

2.2.7 นำแบบสอบถามไปจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 23 สิงหาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน 2550 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขอนหนังสือจากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 1 และเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก 1 และเขต 2 ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมนัดหมายวันขอรับคืนแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 210 ฉบับ ได้รับคืน 210 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน แล้วคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบทุกข้อ ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ได้รับคืน มีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 นำแบบสอบถามมาลงรหัสในแบบลงรหัสวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติที่เกี่ยวข้องด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าความถี่ค่าร้อยละ

4.2.2 แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานแล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 100)

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51 – 5.00	มีแบบภาวะผู้นำในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีแบบภาวะผู้นำในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีแบบภาวะผู้นำในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีแบบภาวะผู้นำในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีแบบภาวะผู้นำในระดับน้อยที่สุด

4.2.3 การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 100)

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.51 – 5.00	มีการดำเนินการพัฒนาในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการดำเนินการพัฒนาในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการดำเนินการพัฒนาในระดับปานกลาง
1.51 – 2.51	มีการดำเนินการพัฒนาในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการดำเนินการพัฒนาในระดับน้อยที่สุด

4.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และแปลผล ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2536:153)

ระดับมากที่สุด	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .80 ขึ้นไป แสดงว่ามีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก
ระดับมาก	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .60 - .79 แสดงว่ามีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก
ระดับปานกลาง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .40 - .59 แสดงว่ามีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก
ระดับต่ำ	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .20 - .39 แสดงว่ามีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก
ระดับต่ำที่สุด	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .20 - ลงมา แสดงว่ามีค่าความสัมพันธ์ในทางบวก

5. การสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

- 4.1 สถิติพื้นฐานใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการ

ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน ปรากฏผลดังรายละเอียด ซึ่งได้นำเสนอเรียงตามตารางที่ 4.1 – 4.12 ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปีการศึกษาที่ได้รับการประเมินและตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1.ปีการศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง	210	100
1.1 ปีการศึกษา 2549	209	99.5
1.2 ปีการศึกษา 2550	1	0.5
2. ตำแหน่ง	210	100
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	30	14.2
2.2 ครูผู้สอน	180	85.8

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง ในปีการศึกษา 2549 และมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน

ตอนที่ 2 แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดตาก ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.2 – 4.3

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน

แบบภาวะผู้นำ	X	S.D.	ความหมาย
1. แบบสนับสนุน	4.03	0.74	มาก
2. แบบสั่งการ	3.79	0.68	มาก
3. แบบมุ่งความสำเร็จของงาน	4.00	0.78	มาก
4. แบบให้มีส่วนร่วม	4.03	0.73	มาก
รวม	3.95	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีแบบภาวะผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ แบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม แบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน แบบภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน และแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแบบภาวะผู้นำในแต่ละด้านจำแนกเป็นรายข้อ ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.3 – 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านแบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน จำนวนแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. รักษามิตรภาพในการทำงานกับผู้ร่วมงาน	4.28	0.85	มาก
2. มีสิ่งค้อยกระตุ้นเล็ก ๆ น้อย ๆ มาทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความ สนุกตื่นเต้นเสมอ	3.74	0.84	มาก
3. มักไม่พูดในสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมเสีย ความรู้สึกในการปฏิบัติงาน	3.88	1.04	มาก
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานเอาชนะปัญหาเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ	4.01	0.88	มาก
5. แสดงท่าทีและใส่ใจต่อความต้องการส่วนบุคคลของผู้ร่วมงาน	3.89	0.96	มาก
6. ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ	4.32	0.89	มาก
7. ให้ความเวลาในการปรึกษาและให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมงาน	4.00	0.94	มาก
8. มอบหมายงานให้แก่ผู้ร่วมงานตรงตามความรู้และความสามารถ	4.05	0.85	มาก
9. ให้ความสนใจใส่กรณีงานที่มีปัญหากรณีพิเศษ	3.90	0.92	มาก
10. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถและความรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ	4.19	0.90	มาก
เฉลี่ยรวม	4.03	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดตาก มีแบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุน อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รักษามิตรภาพในการทำงานกับผู้ร่วมงาน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถและความรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ในด้านแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. บอกให้ผู้ร่วมงานทราบความคาดหวังที่มีต่อพวกเขา	3.99	0.86	มาก
2. บอกให้ผู้ร่วมงานให้รู้ว่าความต้องการให้เขาทำอะไรให้สำเร็จและมีวิธีการทำอย่างไร เพื่อให้งานสำเร็จ ลุล่วงตามความต้องการ	3.96	0.90	มาก
3. ให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎระเบียบ	4.28	0.83	มาก
4. อธิบายระดับผลงานที่คาดหวังให้ผู้ร่วมงานรับรู้	3.99	0.89	มาก
5. ให้คำอธิบายอย่างคลุมเครือเกี่ยวเป้าหมายหรือผลงานที่คาดหวังจากผู้ร่วมงาน	2.83	1.28	ปานกลาง
6. เป็นผู้ดำเนินการในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน	3.56	1.07	มาก
7. แนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงานในสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง	3.94	0.97	มาก
8. เป็นผู้กำหนดขั้นตอนในการบริหารงาน	3.69	0.94	มาก
9. เป็นผู้คอยติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด	3.85	0.96	มาก
10. เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานด้วยตนเอง	3.76	1.04	มาก
เฉลี่ยรวม	3.79	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการให้คำอธิบายอย่างคลุมเครือเกี่ยวเป้าหมายหรือผลงานที่คาดหวังจากผู้ร่วมงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ในด้านแบบภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน จำนวนแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. บอกให้ผู้ร่วมงานรู้เกี่ยวกับผลงานที่คาดหวังให้จาก ผู้ร่วมงาน	3.89	0.81	มาก
2. กำหนดเป้าหมายงานที่กำหนดให้เกิดความท้าทายแก่ ผู้ร่วมงาน	3.79	0.81	มาก
3. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่าง ต่อเนื่อง	4.02	0.90	มาก
4. แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นว่าผู้ร่วมงานมีศักยภาพที่ จะปฏิบัติงานได้มาตรฐานสูง	4.04	0.89	มาก
5. กำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงานกว้างไกลสอดคล้อง กับเป้าหมายและมีความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ	4.00	0.92	มาก
6. เป็นผู้กำหนดนโยบายมาตรฐานของการปฏิบัติงานให้ ชัดเจนทุกครั้งที่มีมอบหมายงานแก่ผู้ร่วมงาน	3.91	0.94	มาก
7. สร้างความรู้สึกให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจใน การปฏิบัติงานร่วมกัน	3.98	0.97	มาก
8. ให้ผู้ร่วมงานทดลองวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหา และพัฒนางาน	3.89	0.93	มาก
9. เป็นผู้สร้างความตระหนักให้ผู้ร่วมงานมั่นใจใน ศักยภาพและความสามารถของผู้ร่วมงาน	3.99	0.93	มาก
10. เป็นผู้พัฒนาตนเองและปรับปรุงวิธีการการ ปฏิบัติงานอยู่เสมอ	4.10	0.95	มาก
เฉลี่ยรวม	3.96	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีแบบภาวะ
ผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน ทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสาม
ลำดับแรก ได้แก่ เป็นผู้พัฒนาตนเองและปรับปรุงวิธีการการปฏิบัติงานอยู่เสมอ แสดงให้เห็นถึง
ความมุ่งมั่นว่าผู้ร่วมงานมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานได้มาตรฐานสูง และกระตุ้นให้ผู้ร่วมงาน
ปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ในด้านแบบภาวะแบบให้มีส่วนร่วม จำนวนแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. เมื่อเผชิญกับปัญหาผู้บริหาร โรงเรียนจะนำไปปรึกษา ผู้ร่วมงาน	4.07	0.85	มาก
2. เต็มใจรับฟังความคิดและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน	4.09	0.45	มาก
3. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้เสนอแนะวิธีการทำงานให้ สำเร็จ	4.11	0.91	มาก
4. ปรึกษาหารือผู้ร่วมงานว่าควรมอบหมายงานอะไรให้ ผู้ร่วมงานทำ	3.96	0.92	มาก
5. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของ โรงเรียน	4.15	0.82	มาก
6. นำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานมา ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	4.00	0.89	มาก
7. ให้โอกาสผู้ร่วมงานในการเลือกทีมงานในการ ปฏิบัติงาน	4.05	0.89	มาก
8. เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยแก้ปัญหาการปฏิบัติ ของ ผู้ร่วมงานเป็นประจำ	3.96	0.93	มาก
9. เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ของผู้ร่วมงาน	3.85	0.90	มาก
10. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	4.05	0.82	มาก
เฉลี่ยรวม	4.03	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีแบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม ทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้เสนอแนะวิธีการทำงานให้สำเร็จ และ เต็มใจรับฟังความคิดและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน

ด้าน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.13	0.61	มาก
2. การพัฒนาและดำเนินการตามแผนคุณภาพการศึกษา	4.08	0.62	มาก
3. การพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา	4.08	0.63	มาก
4. การรายงานคุณภาพและผลจากระบบประกันคุณภาพ	4.07	0.65	มาก
รวม	4.09	0.59	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนาและดำเนินการตามแผนคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนา ตรวจสอบและ การประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการรายงานคุณภาพและผลจากระบบประกันคุณภาพ

เมื่อพิจารณาการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในแต่ละด้าน จำแนกเป็นรายชื่อ ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.8 – 4.11 ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. มีโครงสร้างการบริหารตามภารกิจงานแสดงไว้อย่างชัดเจน	4.42	0.68	มาก
2. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหาร	4.45	0.71	มาก
3. มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.33	0.73	มาก
4. มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้าง ความตระหนักให้แก่บุคลากร ต่อระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.29	0.82	มาก
5. มีการส่งเสริมให้บุคลากร ได้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ ในการดำเนินงาน ด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.28	0.78	มาก
6. มีการจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.05	0.73	มาก
7. มีการนำระบบสารสนเทศมาพัฒนางาน ในด้านระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา	3.97	0.74	มาก
8. มีการจัดทำคู่มือ ตรวจสอบติดตามประเมินผล การดำเนินงานประกันคุณภาพ	3.76	0.86	มาก
9. มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้สะดวกและรวดเร็ว	3.90	0.96	มาก
10. มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศ ในการประชาสัมพันธ์ ให้แก่ ผู้เรียนผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่ เกี่ยวข้องในการแสดงความพึงพอใจต่อสถานศึกษา	3.83	0.82	มาก
เฉลี่ยรวม	4.13	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหาร มีโครงสร้างการบริหารตามภารกิจงานแสดงไว้อย่างชัดเจน และมีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนาและดำเนินการตามแผนคุณภาพการศึกษา
จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. นำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง พฤติกรรมด้านการบริหารงาน ในสถานศึกษาของตนเอง	4.09	0.74	มาก
2. มีการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองชุมชน ครู และนักเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการวางแผนประกันคุณภาพการศึกษา	3.99	0.80	มาก
3. คณะกรรมการศึกษาสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.05	0.87	มาก
4. การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานประจำปีไปเป็นเครื่องมือ ในการดำเนินงาน	4.15	0.75	มาก
5. มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.12	0.80	มาก
6. มีการพัฒนา ปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติ การในระหว่างปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์	3.97	0.76	มาก
7. มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพประจำปี	3.99	0.79	มาก
8. มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อต้นสังกัดสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อสิ้นปีการศึกษา	4.19	0.80	มาก
9. มีการนำข้อมูลการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีถัดไป	4.14	0.74	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
10. มีการนำข้อมูลการรายงานผล การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นแนวทางในการขอรับการสนับสนุน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.11	0.70	มาก
รวม	4.08	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและดำเนินการตามแผนคุณภาพการศึกษาทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อต้นสังกัดสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อสิ้นปีการศึกษา การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงานตามลำดับประจำปีไปเป็นเครื่องมือ ในการดำเนินงาน และ มีการนำข้อมูลการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็น แนวทางในการดำเนินงานในปีถัดไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา ในด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ
การศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. มีการทบทวนความสอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการศึกษาศึกษา	4.13	0.77	มาก
2. มีการวางแผน ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษาทุกภาคเรียน โดยมีหลักฐานข้อมูลและ เอกสารประกอบ	4.04	0.79	มาก
3. มีการกำหนดขอบข่ายการ ตรวจสอบ และทบทวน คุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมตามมาตรฐานของ ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.92	0.73	มาก
4. มีการกำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วน ร่วมในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	3.99	0.74	มาก
5. มีการกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินงานที่ ชัดเจนสะดวกต่อการปฏิบัติ	4.02	0.79	มาก
6. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกช่วงชั้น ให้ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์	4.30	0.71	มาก
7. มีขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลายในการตรวจสอบ และทบทวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสรุปผลการ ประเมินเพื่อรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4.03	0.78	มาก
8. มีการเปรียบเทียบผลการประเมินกับเป้าหมายและ สรุปผลการประเมินเพื่อรายงานต่อหน่วยงานต้น สังกัด	4.12	0.73	มาก
9. มีการรับฟังข้อเสนอแนะข้อสังเกตหรือความต้องการ จากผู้เรียนผู้ปกครอง ชุมชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อ ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	4.02	0.81	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
10. มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้			
สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.19	0.75	มาก
รวม	4.08	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา ทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกช่วงชั้น ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีการทบทวนความสอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนากภาพการศึกษาตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานของการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา ในด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. มีการจัดทำรายงานการศึกษาประจำปีเพื่อเสนอ คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.22	0.79	มาก
2. มีการเสนอผลการปฏิบัติงานในทุกรอบปีการศึกษา	4.19	0.82	มาก
3. มีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งจุดเด่น และจุดด้อยมากำหนดเป็นแนวพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป	4.17	0.76	มาก
4. มีการจัดปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.16	0.73	มาก
5. มีการจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี	4.18	0.77	มาก
6. มีการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาดตามสาเหตุและ วางแผนกลยุทธ์ ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่าง เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น	4.12	0.78	มาก
7. มีระบบการควบคุม ติดตามผลการใช้แผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาขึ้นตอนอย่างใกล้ชิด	3.99	0.75	มาก
8. มีระบบส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจใน เรื่อง การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในอย่าง ต่อเนื่อง	3.94	0.77	มาก
9. เปิดโอกาสให้องค์กรส่วนท้องถิ่นหรือภูมิปัญญา ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.83	0.82	มาก
10. มีการประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน อย่างต่อเนื่อง	3.90	0.81	มาก
รวม	4.06	0.64	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตากมีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกรายการอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ มีการจัดทำรายงานการศึกษาประจำปี เพื่อเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการเสนอผลการปฏิบัติงานในในรอบปีการศึกษาและมีการจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.12 ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แบบภาวะผู้นำ	การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ				
	ระบบบริหาร	พัฒนาดำเนินการ	ตรวจสอบ	รายงาน	ความหมาย
1. แบบสนับสนุน	0.680**	0.654**	0.652**	0.658**	มาก
2. แบบสั่งการ	0.559**	0.567**	0.593**	0.579**	ปานกลาง
3. แบบมุ่งความสำเร็จของงาน	0.690**	0.680**	0.697**	0.696**	มาก
4. แบบให้มีส่วนร่วม	0.670**	0.692**	0.674**	0.686**	มาก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.12 พบว่า แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแบบมุ่งความสำเร็จของงาน แบบให้มีส่วนร่วม และแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก

1.1.2 เพื่อศึกษาการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตากที่ได้รับการประเมินภายนอกในรอบที่สอง จำนวน 210 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 30 คน และครูผู้สอน 180 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบวัดภาวะผู้นำของผู้บริหาร และแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .97 และ .98 ตามลำดับ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 23 สิงหาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน 2550 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 210 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 210 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2) แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) การดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4) ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของเพียร์สัน

1.3 ผลการวิจัย พบว่า

1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีแบบภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ แบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม แบบสนับสนุน แบบมุ่งความสำเร็จของงาน และแบบสั่งการ ตามลำดับ

1.3.2 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนาและดำเนินการตามแผนคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ ด้านการรายงานคุณภาพและผลจากระบบประกันคุณภาพ ตามลำดับ

1.3.3 แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แบบมุ่งความสำเร็จของงาน แบบให้มีส่วนร่วม และแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตากมีแบบภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยแบบภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ แบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม แบบสนับสนุน แบบมุ่งความสำเร็จของงาน และแบบสั่งการตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของประภัสสร หุ่นแก้วขมภู (2544 : 69)

ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนตามความเป็นจริงและความคาดหวังตาม การรับรู้ของกรรมการ โรงเรียนในสำนักงานเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมผู้นำทั้ง 4 แบบ คือ แบบสั่งการ แบบสนับสนุน แบบให้มีส่วนร่วม และแบบมุ่งความสำเร็จของงาน อยู่ในระดับมาก

การที่ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตากมีแบบภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยแบบภาวะผู้นำที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ แบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม อาจมีสาเหตุมาจากผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเน้นการกระจายอำนาจการบริหารไปยังสถานศึกษาตามแนวคิดการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อให้คณะกรรมการโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและการบริหารทั่วไป ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาดังกล่าวประกอบด้วยผู้บริหาร ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนองค์กรในชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษานับเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนจากเดิมที่เป็นการตัดสินใจโดยบุคคลเพียงคนเดียวมาเป็นการตัดสินใจโดยองค์คณะบุคคล ซึ่งเน้นการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวมาจึงอาจเป็นสาเหตุให้ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีแบบภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วมสูงกว่าแบบภาวะผู้นำด้านอื่น ๆ

2.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนาและดำเนินการตามแผนคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา และ ด้านการรายงานคุณภาพและผลจากระบบประกันคุณภาพ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ไชยภาค (2545 : 136) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดจันทบุรี มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรืองเดช เฟื่องจันทร์ (2546 : 72) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จังหวัดชัยภูมิทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

การที่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจมีสาเหตุมาจากโรงเรียนทุกโรงเรียนต้องดำเนินการตามนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับหน่วยงานต้นสังกัดคือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้กำหนดแนวปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาทุกชั้นตอน ได้อย่างครบถ้วน โดยจัดทำเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานไว้ตลอดปีการศึกษา เช่น ให้สถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงแก่บุคลากรเพื่อให้มีความตระหนักและมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพศึกษา ให้สถานศึกษาร่วมกันวางแผนจัดทำข้อมูลสารสนเทศภายในสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ให้สถานศึกษาทำการประเมินผลการปฏิบัติงานและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินเพื่อเขียนรายงานประเมินตนเองตามสภาพจริง และนำผลการไปประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถานศึกษา รวมทั้งนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป โดยใช้หลักการบริหารงานแบบ PDCA ในการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน และเป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีเป็นต้น นอกจากนี้หน่วยงานต้นสังกัดยังได้กำชับให้บุคลากรทุกฝ่ายความทุ่มเท ความรู้ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการบริหารคุณภาพทุกชั้นตอน มีการทำงานที่เป็นมาตรฐาน มีการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม สามารถพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สามารถสนองเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญสถานศึกษาจะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาและแสดงความรับผิดชอบให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชนว่าสถานศึกษามีคุณภาพทุกด้านครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาจึงอาจเป็นสาเหตุให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก แบบมุ่งความสำเร็จของงานแบบให้มีส่วนร่วม และแบบสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านในทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้

การที่แบบภาวะผู้นำแบบสั่งการ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านน้อยกว่าแบบภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ อาจมีสาเหตุมาจากแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการเป็นการใช้อำนาจโดยเด็ดขาดของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว ในขณะที่ครูและบุคลากรที่เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นใดๆ นอกจากนี้แบบภาวะผู้นำแบบสั่งการยังเป็นพฤติกรรมใช้อำนาจในทางตรงกันข้ามกับรูปแบบการบริหารแบบการกระจายอำนาจตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนตัดสินใจโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดเผย ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องปรับเปลี่ยนแบบภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษาในด้านการบริหารและจัดการศึกษาโดยลดแบบภาวะผู้นำแบบสั่งการให้เหลือน้อยที่สุดและหันไปเพิ่มแบบภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ ให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ในทุก ๆ เรื่อง เช่น การวางแผนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ การประเมินผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาจเป็นสาเหตุให้แบบภาวะผู้นำแบบสั่งการมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกด้านน้อยกว่าแบบภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก มีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแต่ละด้านปรากฏว่า ด้านการรายงานคุณภาพและผลจากระบบประกันคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผู้บริหาร โรงเรียน ควรการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานคุณภาพและผลจากระบบประกันคุณภาพการศึกษา จนสามารถนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างแท้จริงได้

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดประชุมชี้แจงผู้บริหาร โรงเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานคุณภาพและผลจากระบบประกันคุณภาพ

โดยเน้นการรายงานในระดับ โรงเรียนและการรายงานในระดับเขตพื้นที่ให้สามารถปฏิบัติได้ สอดคล้องตรงกัน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ตาก ด้านการประเมิน การรายงานคุณภาพ และผลจากระบบประกันคุณภาพ เพื่อให้มีข้อมูล สารสนเทศอย่างสมบูรณ์ครบถ้วน สามารถเปิดเผยต่อสาธารณะ และยืนยันในการรายงานประเมิน คุณภาพภายนอกได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2546) คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.
กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- ขวัญใจ ศรีทาพัทธ์ (2548) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปกับประสิทธิผลในการ
บริหารของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ
เขต 2
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน (2541) การประกันคุณภาพการศึกษา : เทคนิค
การพัฒนางานเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน เล่มที่ 6 กรุงเทพมหานคร สำนักนิเทศและมาตรฐาน
การศึกษา สปช
- _____ (2544) วาระแห่งชาติจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สู่การปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์ที่จะพาประเทศพ้นวิกฤต กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน
- _____ (2545) แผนพัฒนาการศึกษาลับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กองนโยบายและแผน สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน (2549) แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- ธเนศ ขำเกิด (2543) “การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : มโนทัศน์ที่จำเป็นต้องทบทวน”
วารสารวิชาการ 9,71-77
- ธรรมรส โชติคุณุช (2524) “มนุษย์สัมพันธ์” กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ธิดิวัฒน์ พิไลวงศ์ (2546) “การดำเนินงานการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนใน
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาราช
- เนตร์พัฒนา ขาววิราช (2546) “ภาวะผู้นำ และผู้นำเชิงกลยุทธ์” กรุงเทพมหานคร
เซ็นทรัลเอ็กเพรส

- ยุพา เสนาะพิน (2546) “แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารคุณภาพ
โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- บุญชม ศรีสะอาด (2535) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ประภัสสร หุ่นแก้วชมพู (2544) “พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามความเป็นจริง และความ
คาดหวังตามการรับรู้ของกรรมการโรงเรียน ในสำนักงานเขตคลองตัน
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี
- พจนานุกรม, ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2536) *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* กรุงเทพมหานคร
ฟิงเกอร์ปริ้นเตอร์มีเดีย : 153
- พิตร ทองชั้น (2544) “การวิจัยการบริหารศึกษา” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหาร
ศึกษา* หน้าที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พูนสุข สุขประยูร (2549) *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
ของโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขต
อำเภอเมืองชลบุรี
- ไพศาล ไกรสิทธิ์ (2541) *การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์* ราชบุรี คณะครุศาสตร์ สถาบัน
ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- ศุภชัย โฉมบำรุง (2545) “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมือกับประสิทธิผล
ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร”
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
สถาบันราชภัฏสกลนคร
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) *ภาวะผู้นำ* กรุงเทพมหานคร ธนัช
- รัตนา สนั่นเอื้อ (2546) “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและ
ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏจันทรเกษม

- เรืองเดช เพ็งจันทร์ (2546) “การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดชัยภูมิ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- วรภัทร์ ภูเจริญ (2544) “แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา” กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- วารินทร์ สีนสูงสุด(2542) “การประกันคุณภาพคุณภาพการศึกษา” กรุงเทพมหานคร สยามมิตรการพิมพ์
- วสันต์ สาระนันท์ (2540) “ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545) “ประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารยุคโลกาภิวัตน์” วารสารวิชาการ ฉบับที่ 1 : 9-10
- ศรีเพ็ญ ปรุเขตต์ (2546) “กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เสาวนิต เสดานนท์ (2541) ภาวะผู้นำ พิมพ์ ครั้งที่ 3 นครราชสีมา สถาบันราชภัฏ
- สงบ ลักษณะ (2541) “แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา” เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ประกันคุณภาพการศึกษา กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมคิด พรหมชัย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2544) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นนทบุรี จตุพรดีไซน์
- สมพงษ์ เกษมสิน (2523) การบริหารงานบุคคลแผ่นดินใหม่ กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมศักดิ์ ไชยกาศ (2545) “การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดจันทบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2540) “การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน” วารสารการศึกษา กรุงเทพมหานคร: 28
- สรกมล แจ่มจันทร์ (2548) “การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สุพล วังสินธ์ (2545) “การบริหารโรงเรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา” วารสารวิชาการ 5, 6 (มิถุนายน) : 16-17
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์.(2545) *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ* เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย
- สุรัชย์ คุ่มสิน (2546) “วิกฤติภาวะผู้นำ : อุปสรรคในการปฏิรูปสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์” *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับที่ 6* : 15
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2544) “ภาวะผู้นำ” *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา เล่ม 3* หน่วยที่ 9 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2546) “ภาวะผู้นำ” *ทฤษฎีแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา* หน่วยที่ 5 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 “แผนยุทธศาสตร์” ปีงบประมาณ 2549 : 5-9
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) *กรมวิชาการ การประกันคุณภาพการศึกษา* กรุงเทพมหานคร : อรุณลาดพร้าว
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549) “แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) “สรุปผลการประเมินมาตรฐานการเรียนรู้” www.onesqa.ro.th., เข้าถึงเมื่อ 9 ก.ย.2549
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 1 Website <http://www.takesa1.go.th> เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2551
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 Website [http:// www.taked2.org](http://www.taked2.org) เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2551
- อภิวัฒน์ แสนคุ้ม (2546) “แบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อัมพร อิศระสรารักษ์ (2548) “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

- อังกา ปิยามรย์ (2549) “การศึกษาภาวะผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออก” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
- อรุณ รักธรรม (2525) *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- อุทัย ธรรมเตโช (2531) *หลักการบริหารการศึกษา* กรุงเทพมหานคร เจ้าพระยาการพิมพ์
- Brown – Howard, Janet (2007). A Study to determine the relationship between principal’s Leadership style and teacher motivation, Capella University. Retrieved on October 14,2007 from : <http://www.lib.Umi.Com/dissertation/fullcit/3278085>.
- Bugg Andrew (2000). “Quality Assurance and Improvement Planning in Illinois High Schools Dissertation” (Ph.D. Educational Administration, Illinois University), 61.
- Daft, Richard L. Management. (1994). 3rd ed. Florida : The Dryden Press, DuBrin, A.J. (1988). Leadership : Research Findings, Practice, and Skills. Boston, MA : Houghton Mifflin.
- Dale, B.G.(Ed), (1994). *Managing quality*. New York : Prentice – Hall.
- DuBrin, J. Andrew. (1998) Leadership research findings, practice and skills. Boston Houghton Mifflin.
- Ewing, Tanwna Malones. (2002). Accountable leadership : The relationship of Pincipal Leadership Dissertation Abstracts Online. Jane.
- Fiedler, Fred E. (1967). *Engineer the Jop to Fit the Manager*. Harvard Business Review 23 September – October.
- Floit, Daryl J. (2000). “The effects of the quality assurance external review on Illinois school reform Dissertation” (Ph.D. Educational Administration, Illinois University).
- Francis Paul Amoroso.(2002) The Impact of Principals’ Transformation Leadership Behaviors on Teacher Commitment and Teacher Job Satisfaction. Retrieved on April 2,2007 from : <http://www.lib.Umi.Com/dissertation/fullcit/3066129>.
- Halpin, Andrew W. (1966). *Theory and reasearch in administration*. New York: Macmillan.
- Hersey Paul, and Blanchard, Kenneth H. (1993). *Management of Organizational Behavoir: Utilizing Human Resources*. Englewood Cliffs,N.J”.:A Simon and Schmaste.

- Hersey W.K & Miskel.C.G(1991) Education administration Theory, research and practice (4th ed) Boston : McGraw-Hill.
- House, R. J. and Mitchell, T. R. (1974). "Path – Goal Theory of Leadership," *Journal of Contemporary Business*, Autumn, pp. 81-97.
- House,R.J (1976). "A 1976 Theory of Charismatic of Leadership," In *Leader & the Leadership proess : Readings, Self Assessment & Application*. Eds by J. L. Pieree And J.W. Newstrom. pp. 203-211.
- House,R.J (1971). "A Path-goal Theory of Leader Effectiveness," *Administrative Science Quarterly*. 16 : 321-328.
- Hoy, Van. (1982). *The Public Administration of America School System*. New York : The Mcmillan.
- Margarett Hope Campbell (2003) *Leadership Style Of Successful Tribal College Presidents*. Retrieved on April 2, 2007 from : <http://www.lib.Umi.Com/ dissertation/ fullcit / 3089063>.
- Murgatroyd , S. & Morgan, C (1994). *Total quality management and the school*. Buckingham : Open University Press.
- Ngwenya.T.H. (2004). Quality Assurance in South African higher education and its Implementation at the University of Durban-Westville. *Dissestation Abstract International*.42 (05) 1442-A.
- Indvik,J (1988). *A More Complete Testing a Path-goal Theory*. Paper presented at Academy of Management, Anaheim, California.
- _____. (1986). "Path-goal Theory of Leadership : a Meta Analysis," *Proceeding of the Academy of Management Meeting*.1986 : 189-192.
- Richard,D. & Engle,S. (1986). "After the Vision : Suggestions to Corporate Visionaries And Vision Champions," *Transforming Leadership*.
- RobBins,S.P. (1989). *Organizational behavior : Concepts controversies and applications* (4th ed) Englewood Cliffs, N.J. Prentice – Hall.

- Salvador A. Fernandes. (2002). Leadership Style and Staff Motivation : A study Of Transformation Leadership and Its Impact on New York City Public Middle and Intermediate Schools. Retrieved on April 2,2007 from : <http://www.lib.Umi.Com/dissertation/fullcit/3073663>
- Stogdill, Ralph M.(1974). *Leadership and Organization*. sychological Bulletin 57.
- Yukl, Gary .A. (1989). *Leadership in Oganization*. New Jersey : Prentice-Hall.
www.nrru.ac.th/article/leadership/page5.3.html เข้าถึงเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2550

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 169

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

31 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรเสน ทั้งทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ (บทที่ 1) จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดตาก ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียด อื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดีจึงขอบุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566-7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 169

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

31 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายกิตติพงษ์ พิพัฒน์สิ่วพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ (บทที่ 1) จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดตาก ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา และด้านกิจกรรม ลูกเสือ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดีจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสุทธิรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสุทธิรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 169

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

31 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายธีรชัย คุ้มเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ (บทที่ 1) จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
จังหวัดตาก ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่
จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง
สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา และด้านกิจกรรม
ลูกเสือ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้
นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น
อย่างดียิ่งขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566-7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 169

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

31 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางอุบลรัตน์ บุญลือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ (บทที่ 1) จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดตาก ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวนี้ นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียด อื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดีจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 169

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

31 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมชาย คำคุ้ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ (บทที่ 1) จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน จังหวัดตาก ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณา ตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียด อื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็น อย่างดีจึงขอบอกมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 322

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

6 กรกฎาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ตาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยขอความอนุเคราะห์ จากผู้บริหารและครูผู้สอน ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติ ของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง เครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 04056/ 3511

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2
35/4 ถ.ประสาทวิถี อำเภอแม่สอด
จังหวัดตาก 36110

12 กรกฎาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะ
ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
ตาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยขอความอนุเคราะห์
จากผู้บริหารและครูผู้สอน คอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติ
ของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลอง
เครื่องมือตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ทองสุข อยู่ศรี

(นายทองสุข อยู่ศรี)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รัษฎาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

กลุ่มบริหารงานบุคคล

กลุ่มงานพัฒนาบุคลากร

โทร.0 5553 6548 ต่อ 110, 111

โทรสาร 0 5553 1930

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 391

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

14 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 1

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด ดาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสถานศึกษาที่จัดการเรียนการ สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดของท่าน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอนอีกส่วนหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ ข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566 -7

(สำเนา)

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 391

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

14 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แผนกวิชาบริหาร
การศึกษาศาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะ
ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
ดาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสถานศึกษาที่จัดการเรียนการ
สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นสถานศึกษาในสังกัดของท่าน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา และครูผู้สอนอีกส่วนหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร. 0 2503 3566-7

(สำเนา)

ที่ ศธ 04056/ 4116

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2
35/4 ถ.ประสาทวิถี อำเภอแม่สอด
จังหวัดตาก 36110

23 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะ
ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
ตาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากท่านซึ่งเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา และครูผู้สอนอีกส่วนหนึ่งในสถานศึกษาของท่าน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 ขอให้อำนวยความสะดวกให้นักศึกษาผู้ทำวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

ประวัตร์ พันธุ์ทอง

(นายประวัตร์ พันธุ์ทอง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รักราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2

กลุ่มบริหารงานบุคคล

กลุ่มงานพัฒนาบุคลากร

โทร.0 5553 6548 ต่อ 110, 111

โทรสาร 0 5553 1930

(สำเนา)

ที่ ศธ 04055/ 3822

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 1
บริเวณศาลากลางจังหวัดดาก 63000

23 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหาร
การศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง แบบภาวะ
ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด
ดาก

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากท่านซึ่งเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา และครูผู้สอนอีกส่วนหนึ่งในสถานศึกษาของท่าน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 1 ขอให้โรงเรียนให้ความอนุเคราะห์แก่นัก
ศึกษาผู้ทำวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

เปรม คำวัฒนา

(นายเปรม คำวัฒนา)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 1 รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 1

กลุ่มนิเทศ ติดตาม ประเมินผลฯ

โทร.0 5551 2537 ต่อ 213

ภาคผนวก ค

ค่าคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 1 ค แสดงค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามของ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อคำถามที่	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่าเฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
14	0	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	0	-1	0	-1	0	-2	-0.40
16	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
17	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
20	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80

ตารางที่ 1 ค (ต่อ)

ข้อคำถามที่	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่าเฉลี่ย
	1			4	5		
21	0	0	+1	+1	+1	3	0.60
22	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
25	0	+1	0	+1	+1	3	0.60
26	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
27	+1	0	0	+1	+1	3	0.60
28	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
34	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
38	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
39	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ตารางที่ 2 ค แสดงค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา

ข้อคำถามที่	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่าเฉลี่ย
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
13	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
16	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ตารางที่ 2 ค (ต่อ)

ข้อคำถามที่	คะแนนผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่าเฉลี่ย
	1			4	5		
21	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
31	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
37	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00

ตารางที่ 3 ค แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านภาวะผู้นำ

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.979	.981	40

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	153.71	718.291	.744	.979
a2	154.26	719.197	.733	.979
a3	154.11	718.465	.600	.979
a4	153.99	713.430	.822	.979
a5	154.10	712.123	.777	.979
a6	153.67	714.662	.785	.979
a7	153.99	711.158	.813	.979
a8	153.94	718.724	.734	.979
a9	154.10	710.645	.846	.978
a10	153.80	714.818	.776	.979
b11	154.00	717.115	.756	.979
b12	154.03	713.535	.805	.979
b13	153.72	719.179	.741	.979
b14	154.00	715.029	.777	.979
b15	155.17	750.829	.005	.982
b16	154.43	729.118	.392	.980
b17	154.06	708.102	.845	.978
b18	154.30	728.883	.454	.980
b19	154.14	712.506	.765	.979
b20	154.23	718.486	.600	.979
c21	154.10	718.180	.779	.979
c22	154.21	717.611	.796	.979
c23	153.98	710.961	.854	.978
c24	153.96	713.218	.822	.979

ตารางที่ 3 ค (ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
c25	154.00	713.579	.781	.979
c26	154.08	713.395	.769	.979
c27	154.02	707.579	.863	.978
c28	154.10	710.085	.841	.978
c29	154.01	708.861	.875	.978
c30	153.90	708.100	.868	.978
d31	153.93	714.536	.833	.979
d32	153.91	712.992	.772	.979
d33	153.89	712.858	.803	.979
d34	154.03	713.276	.786	.979
d35	153.84	719.272	.746	.979
d36	154.00	714.220	.797	.979
d37	153.94	719.059	.694	.979
d38	154.03	710.894	.831	.979
d39	154.14	720.783	.644	.979
d40	153.95	718.394	.771	.979

ตารางที่ 4 ค แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ
ภายใน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.982	.982	40

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
e1	159.09	545.308	.599	.982
e2	159.07	543.431	.636	.982
e3	159.19	539.788	.720	.982
e4	159.22	535.122	.770	.982
e5	159.24	538.900	.703	.982
e6	159.47	538.260	.769	.982
e7	159.54	536.766	.798	.982
e8	159.76	534.003	.763	.982
e9	159.61	534.535	.743	.982
e10	159.69	538.685	.672	.982
f11	159.42	538.485	.756	.982
f12	159.53	538.499	.689	.982
f13	159.46	535.216	.722	.982
f14	159.37	538.712	.732	.982
f15	159.39	536.096	.756	.982
f16	159.55	536.373	.792	.982
f17	159.53	536.203	.771	.982
f18	159.32	535.636	.770	.982
f19	159.37	536.474	.815	.982
f20	159.40	540.212	.739	.982

ตารางที่ 4 ก (ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
g21	159.39	536.784	.771	.982
g22	159.48	536.050	.766	.982
g23	159.59	537.391	.798	.982
g24	159.52	538.432	.755	.982
g25	159.49	535.093	.796	.982
g26	159.21	540.983	.705	.982
g27	159.49	537.476	.744	.982
g28	159.40	537.063	.803	.982
g29	159.50	534.510	.796	.982
g30	159.33	535.638	.825	.982
h31	159.30	537.415	.728	.982
h32	159.33	535.179	.767	.982
h33	159.35	535.214	.825	.982
h34	159.36	537.015	.805	.982
h35	159.33	535.018	.824	.982
h36	159.39	534.431	.828	.982
h37	159.52	537.160	.772	.982
h38	159.58	537.987	.735	.982
h39	159.69	536.791	.717	.982
h40	159.62	536.036	.749	.982

ภาคผนวก ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ง แสดงจำนวนประชากร จำแนกเป็นอำเภอ โรงเรียนที่ที่ได้รับการประเมิน
รอบสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 1 และ เขต 2

ที่	อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนประชากร	
			ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
เขต 1				
1	อ.เมือง	1.บ้านหนองแขม	1	5
		2.บ้านคลุกกลางทุ่ง	1	16
		3.บ้านโป่งแดง	1	14
		4.ผดุงปัญญา	1	91
		5.ดากพิทยาคม	1	105
		6.หนองบัวใต้	1	8
		7.บ้านคลองห้วยทราย	1	9
		8.บ้านหนองร่ม	1	9
		9.บ้านบ่อไม้หว่า	1	14
		10.บ้านมุเซอ	1	14
		11.บ้านหนองเสือ	1	18
		12.ดากสินราชานุสรณ์	1	67
		13.อนุบาลดาก	1	68
2	อ.บ้านดาก	14.ประชาพัฒนา	1	8
		15.บ้านวังไม้ส้าน	1	8
		16.บ้านดากประถมวิทยา	1	37
		17.ชุมชนชลประทานรังสรรค์	1	11
3.	อ.สามเงา	18.สามเงาวิทยาคม	1	31
		19.บ้านวังโพ	1	12
		20.บ้านวังหวาย	1	14
		21.บ้านท่าปุย	1	6
		22.เขื่อนภูมิพล	1	13

ตารางที่ 1 ง (ต่อ)

ที่	อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนประชากร	
			ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
เขต 2				
4	อ.แม่ระมาด	23.บ้านห้วยบง	1	13
		24.บ้านห้วยนกแล	1	3
		25.บ้านแม่จะเราสองแคว	1	16
		26.บ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง	1	17
		27.แม่ระมาดวิทยาคม	1	27
5.	อ.แม่สอด	28.บ้านท่าอาจ	1	3
		29.บ้านแม่ดาวพะ	1	5
		30.บ้านแม่ละเมา	1	9
		31.วัดสว่างอารมณ์	1	8
		32.ไทยรัฐวิทยา 61	1	12
		33.แม่สอด	1	29
		34.ชุมชนบ้านแม่दान	1	18
7.	อ.พบพระ	35.บ้านขุนห้วยช่องแคบ	1	6
		36.บ้านร่มเกล้า 4	1	14
		37.ป่าไม้อุทิศ 4	1	30
8.	อ.อุ้มผาง	38.ชุมชนบ้านอุ้มผาง	1	17
รวม			38	799

ตารางที่ 2 ง แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นอำเภอ โรงเรียนที่ที่ได้รับการประเมิน
รอบสอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 1 และ เขต 2

ที่	อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนประชากร	
			ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
เขต 1				
1	อ.เมือง	1.บ้านคลุกกลางทุ่ง	1	6
		2.บ้านโป่งแดง	1	6
		3.ผดุงปัญญา	1	6
		4.ตากพิทยาคม	1	6
		5.บ้านคลองห้วยทราย	1	6
		6.บ้านบ่อไม้หัว	1	6
		7.บ้านมุเซอ	1	6
		8.บ้านหนองเสือ	1	6
		9.ตากสินราชานุสรณ์	1	6
		10.อนุบาลตาก	1	6
2	อ.บ้านตาก	11.บ้านตากประถมวิทยา	1	6
		12.ชุมชนชลประทานรังสรรค์	1	6
3.	อ.สามเงา	13.สามเงาวิทยาคม	1	6
		14.บ้านวังโพ	1	6
		15.บ้านวังห้วย	1	6
		16.เขื่อนภูมิพล	1	6
เขต 2				
4	อ.แม่ระมาด	23.บ้านห้วยบง	1	6
		24.บ้านห้วยนกแล	1	6
		25.บ้านแม่จะเราะสองแคว	1	6
		26.บ้านแม่ระมาดราษฎร์บำรุง	1	6
		27.แม่ระมาดวิทยาคม	1	6

ตารางที่ 2 ง (ต่อ)

ที่	อำเภอ	โรงเรียน	จำนวนประชากร	
			ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
5.	อ.แม่สอด	30.บ้านแม่ละเมา	1	6
		31.วัดสว่างอารมณ์	1	6
		32.ไทยรัฐวิทยา 61	1	6
		33.แม่สอด	1	6
6.	อ.ท่าสอง	34.ชุมชนบ้านแม่ต๋าน	1	6
7.	อ.พบพระ	35.บ้านขุนห้วยช่องแคบ	1	6
		36.บ้านร่มเกล้า 4	1	6
		37.ป่าอุทิศ 4	1	6
8.	อ.อุ้มผาง	38.ชุมชนบ้านอุ้มผาง	1	6
รวม			30	180

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามการวิจัย

สำหรับผู้บริหาร

แบบสอบถามการวิจัย

คำชี้แจง

- 1.แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบวัดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ตอนที่ 3 แบบสอบถามการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. การตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใดเนื่องจากผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม และจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นความลับ
- 3.ขอความร่วมมือท่านได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริง

ขอขอบคุณท่านมาในโอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ปีการศึกษาที่สถานศึกษาที่ได้รับการประเมินจาก สมศ.รอบที่สอง

- ปีการศึกษา 2549
- ปีการศึกษา 2550
- อื่น ๆ ระบุ.....

2. ตำแหน่งและหน้าที่รับผิดชอบ (ตอบตามความเป็นจริงและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้อำนวยการสถานศึกษา
- รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - ฝ่ายวิชาการ
 - ฝ่ายกิจการนักเรียน
 - ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
 - ฝ่ายแผนและนโยบาย
 - อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าข้อความในแต่ละรายการตรงกับพฤติกรรมของท่านเพียงใดแล้วกา ✓
ในช่องระดับพฤติกรรมนั้น

- หากข้อความในรายการนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่าน มากที่สุด ให้กา ✓ ในช่อง 5
 หากข้อความในรายการนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่าน มาก ให้กา ✓ ในช่อง 4
 หากข้อความในรายการนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่าน ปานกลาง ให้กา ✓ ในช่อง 3
 หากข้อความในรายการนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่าน น้อย ให้กา ✓ ในช่อง 2
 หากข้อความในรายการนั้นตรงกับพฤติกรรมของท่าน น้อยที่สุด ให้กา ✓ ในช่อง 1

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
0. ข้าพเจ้าจะแสดงความพอใจเมื่อ ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้ดี	✓					

คำอธิบาย

จากตัวอย่าง ข้อ 0. ท่านได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านมักจะแสดงความพอใจเมื่อ
ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานได้ดี มากที่สุด ท่านจึงกา ✓ ในช่อง 5

ต่อไปนี้ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบ แล้วคำถามตามความเป็นจริง

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
1. รักษามิตรภาพในการทำงานกับ ผู้ร่วมงาน						
2. มีสิ่งคอยกระตุ้นเล็ก ๆ น้อย ๆ มา ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนุกตื่นเต้น เสมอ						
3. มักจะไม่พูดในสิ่งที่ทำให้ ผู้ร่วมงานเสียความรู้สึกในการ ปฏิบัติงาน						
4. ช่วยให้ผู้ร่วมงานเอาชนะปัญหา เพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ						
5. แสดงท่าทีและใส่ใจต่อความ ต้องการส่วนบุคคลของผู้ร่วมงาน						
6. ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนา ตนเองอยู่เสมอ						
7. ให้ความเวลาในการปรึกษา และให้ คำแนะนำงานต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมงาน						
8. มอบหมายงานให้แก่ผู้ร่วมงานตรง ตามความรู้และความสามารถ						
9. ให้ความเอาใจใส่กรณีผู้ร่วมงานที่มี ปัญหา เป็นกรณีพิเศษ						
10. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดง ความสามารถและความรับผิดชอบ อย่างเต็มความสามารถ						

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
11. บอกให้ผู้ร่วมงานทราบความคาดหวังที่มีต่อพวกเขา						
12. บอกผู้ร่วมงานให้รู้ว่าต้องการให้เขาทำอะไรให้สำเร็จและมีวิธีการทำอย่างไร เพื่อให้งานเสร็จลุล่วงตามความต้องการ						
13. ให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎระเบียบ						
14. อธิบายระดับผลงานที่คาดหวังให้ผู้ร่วมงานรับรู้						
15. ให้คำอธิบายอย่างคลุมเครือเกี่ยวกับเป้าหมายหรือผลงานที่คาดหวังจากผู้ร่วมงาน						
16. เป็นผู้ดำเนินการในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน						
17. แนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน ในสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง						
18. เป็นผู้กำหนดขั้นตอนในการบริหารงาน						
19. เป็นผู้คอยติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด						
20. เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานด้วยตนเอง						

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
21. บอกให้ผู้ร่วมงานรู้เกี่ยวกับผลงานที่คาดหวังจากผู้ร่วมงาน						
22. กำหนดเป้าหมายงานให้เกิดความท้าทายแก่ผู้ร่วมงาน						
23. กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง						
24. แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นว่าผู้ร่วมงานมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานได้มาตรฐานสูง						
25. กำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงานกว้างไกล สอดคล้องกับเป้าหมายและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ						
26. เป็นผู้กำหนดนโยบาย มาตรฐานของการปฏิบัติงานให้ชัดเจนทุกครั้งที่มาบหมายงานแก่ผู้ร่วมงาน						
27. สร้างความรู้สึกให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน						
28. ให้ผู้ร่วมงานทดลองวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาและพัฒนางาน						
29. เป็นผู้สร้างความตระหนักให้ผู้ร่วมงานมั่นใจในศักยภาพและความสามารถของผู้ร่วมงาน						
30. เป็นผู้พัฒนาตนเองและปรับปรุงวิธีการการปฏิบัติงานอยู่เสมอ						

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
31.เมื่อเผชิญกับปัญหา ผู้บริหาร โรงเรียนจะนำไปปรึกษาผู้ร่วมงาน						
32. เต็มใจรับฟังความคิดและ ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน						
33. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ เสนอแนะวิธีการทำงานให้สำเร็จ						
34.ปรึกษาหารือผู้ร่วมงานว่าควร มอบหมายงานอะไรให้ผู้ร่วมงานทำ						
35. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายของโรงเรียน						
36. นำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ของผู้ร่วมงานมาประกอบการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน						
37. ให้โอกาสผู้ร่วมงานในการเลือก ทีมงานในการปฏิบัติงาน						
38. เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยแก้ปัญหา การปฏิบัติของผู้ร่วมงานเป็นประจำ						
39. เข้าไปมีส่วนในการกำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน						
40. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน						

ตอนที่ 3 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าสถานศึกษาท่านได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพในรายการนั้นเพียงใด
แล้วกา ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติงานตามความเป็นจริง ดังนี้

- ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ มากที่สุด (ร้อยละ 80ขึ้นไป) ให้กา ✓ ในช่อง 5
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ มาก (ร้อยละ 60-79) ให้กา ✓ ในช่อง 4
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ ปานกลาง (ร้อยละ 40-59) ให้กา ✓ ในช่อง 3
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ น้อย (ร้อยละ 20-39) ให้กา ✓ ในช่อง 2
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ น้อยที่สุด (ร้อยละ 19 ลงไป) ให้กา ✓ ในช่อง 1

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
0.สถานศึกษามีการจัดระบบประกัน คุณภาพภายในที่ชัดเจน	✓					

คำอธิบาย

จากตัวอย่างใน ข้อ 0. ท่านได้พิจารณาแล้วเห็นว่า สถานศึกษาของท่านมีการจัดระบบ
ประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน ในระดับมากที่สุด ท่านจึงกา ✓ ในช่อง 5

ต่อไปนี้ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบแล้วตอบคำถามตามความเป็นจริง

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
สถานศึกษามีการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบบริหารและสารสนเทศในรายการต่อไปนี้เพียงใด						
1.มีโครงสร้างการบริหาร ตามภารกิจงาน แสดงไว้อย่างชัดเจน						
2. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหาร						
3.มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
4. มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรต่อระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
5. มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
6.มีการจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
7.มีการนำระบบสารสนเทศมาพัฒนางานในด้านระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา						
8.มีการจัดทำคู่มือ ตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ						
9.มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้สะดวกและรวดเร็ว						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
10.มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการ ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้เรียนผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในการแสดงความ พึงพอใจต่อสถานศึกษา						
สถานศึกษามีการพัฒนาและดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน รายการต่อไปนี้เพียงใด 11.นำผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนา ปรับปรุง พฤติกรรมด้านการ บริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง						
12.มีการสำรวจความต้องการของ ผู้ปกครอง ชุมชน ครูและนักเรียน เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนประกัน คุณภาพการศึกษา						
13.คณะกรรมการศึกษาสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และ พันธกิจเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา						
14.การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปีไปเป็น เครื่องมือ ในการดำเนินงาน						
15.มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานให้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
16.มีการพัฒนา ปรับปรุงแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติ การในระหว่างปฏิบัติงานให้สอดคล้อง กับสภาวะการณ์						
17.มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ ประจำปี						
18.มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อต้นสังกัด สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อสิ้นปีการศึกษา						
19.มีการนำข้อมูลการรายงานผลการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางใน การดำเนินงานในปีถัดไป						
20. มีการนำข้อมูลการรายงานผลการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางใน การขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง						
สถานศึกษามีการพัฒนา ตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพการศึกษาในรายการ ต่อไปนี้เพียงใด						
21.มีการทบทวนความสอดคล้อง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
22.มีการวางแผน ตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษาทุกภาคเรียน โดยมีหลักฐาน ข้อมูล และเอกสาร ประกอบ						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
23. มีการกำหนดขอบข่ายการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมตามมาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
24. มีการกำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา						
25. มีการกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน สะดวกต่อการปฏิบัติ						
26. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกช่วงชั้น ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์						
27. มีขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลายในการตรวจสอบและทบทวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
28. มีการเปรียบเทียบผลการประเมินกับเป้าหมายและสรุปผลการประเมินเพื่อรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด						
29. มีการรับฟังข้อเสนอแนะข้อสังเกตหรือความต้องการจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา						
30. มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
<p>สถานศึกษามีการรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปีและการผดุงระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาในรายการ ต่อไปนี้เพียงใด</p> <p>31. มีการจัดทำรายงานการศึกษา ประจำปีเพื่อเสนอคณะกรรมการ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>						
32. มีการเสนอผลการปฏิบัติงานในทุก รอบปีการศึกษา						
33. มีการนำผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาทั้งจุดเด่นและจุดด้อยมา กำหนดเป็นแนวพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป						
34. มีการจัดปรับปรุงระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						
35. มีการจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเป็นประจำทุกปี						
36. มีการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาตาม สาเหตุและวางแผนกลยุทธ์ในการ พัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับ บริบทของท้องถิ่น						
37. มีระบบการควบคุม ติดตามผลการใช้ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาชั้นตอน อย่างใกล้ชิด						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
38.มีระบบส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง						
39.เปิดโอกาสให้องค์กรส่วนท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง						
40.มีการประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน อย่างต่อเนื่อง						

ขอขอบคุณที่ท่านได้ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อและทุกตอน

สำหรับครูผู้สอน

แบบสอบถามการวิจัย

คำชี้แจง

- 1.แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 แบบวัดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ตอนที่ 3 แบบสอบถามการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. การตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใดเนื่องจากผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม และจะเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นความลับ
- 3.ขอความร่วมมือท่านได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริง

ขอขอบคุณท่านมาใน โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวข้องกับตัวท่าน

1. ปีการศึกษาที่สถานศึกษาของท่านที่ได้รับการประเมินภายนอก รอบที่สอง

- ปีการศึกษา 2549
- ปีการศึกษา 2550
- อื่น ๆ ระบุ.....

2. ตำแหน่งและหน้าที่รับผิดชอบ (ตอบตามความเป็นจริงและสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ครูฝ่ายวิชาการ
- ครูผู้ทำหน้าที่ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาล
- ครูผู้สอนระดับชั้น ป.1-ป.3
- ครูผู้สอนระดับชั้น ป.4-ป.6
- ครูผู้สอนระดับชั้น ม.1-ม.3
- ครูผู้สอนระดับชั้น ม.4-ม.6

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าข้อความในแต่ละรายการตรงกับพฤติกรรมของผู้บริหารของท่านเพียงใด
แล้วกา ✓ ในช่องระดับพฤติกรรมนั้น

หากถ้าผู้บริหารโรงเรียนของท่านแสดงพฤติกรรมในรายการนั้น	มากที่สุด	ให้กา ✓	ในช่อง 5
หากถ้าผู้บริหารโรงเรียนของท่านแสดงพฤติกรรมในรายการนั้น	มาก	ให้กา ✓	ในช่อง 4
หากถ้าผู้บริหารโรงเรียนของท่านแสดงพฤติกรรมในรายการนั้น	ปานกลาง	ให้กา ✓	ในช่อง 3
หากถ้าผู้บริหารโรงเรียนของท่านแสดงพฤติกรรมในรายการนั้น	น้อย	ให้กา ✓	ในช่อง 2
หากถ้าผู้บริหารโรงเรียนของท่านแสดงพฤติกรรมในรายการนั้น	น้อยที่สุด	ให้กา ✓	ในช่อง 1

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
0.ผู้บริหารโรงเรียนจะแสดงความพอใจเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้ดี	✓					

คำอธิบาย

จากตัวอย่าง ข้อ 0. ท่านได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้บริหารของท่านแสดงความพอใจเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้ดี มากที่สุด ท่านจึงกา ✓ ในช่อง 5

ต่อไปนี้ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบ แล้วตอบคำถามตามความเป็นจริง

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
1. ผู้บริหาร โรงเรียนรักษามิตรภาพในการทำงานกับผู้ร่วมงาน						
2. ผู้บริหาร โรงเรียนมีสิ่งคอยกระตุ้นเล็ก ๆ น้อย ๆ มาทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนุก ตื่นเต้นเสมอ						
3. ผู้บริหาร โรงเรียนมักจะไม่พูดในสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมงานเสียความรู้สึกในการปฏิบัติงาน						
4. ผู้บริหาร โรงเรียนช่วยให้ผู้ร่วมงานเอาชนะปัญหาเพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ						
5. ผู้บริหาร โรงเรียนแสดงท่าทีและใส่ใจต่อความต้องการส่วนบุคคลของผู้ร่วมงาน						
6. ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ						
7. ผู้บริหาร โรงเรียนให้เวลาในการปรึกษา และให้คำแนะนำงานต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมงาน						
8. ผู้บริหาร โรงเรียนมอบหมายงานให้แก่ผู้ร่วมงานตรงตามความรู้และความสามารถ						
9. ผู้บริหาร โรงเรียนให้ความเอาใจใส่กรณีผู้ร่วมงานที่มีปัญหา เป็นกรณีพิเศษ						
10. ผู้บริหาร โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถและยอมรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ						

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
11. ผู้บริหาร โรงเรียนบอกให้ผู้ร่วมงานทราบความคาดหวังที่มีต่อพวกเขา						
12. ผู้บริหาร โรงเรียนบอกผู้ร่วมงานให้รู้ว่าต้องการให้เขาทำอะไรให้สำเร็จและมีวิธีการทำอย่างไร เพื่อให้ทำงานเสร็จคล่องตามความต้องการ						
13. ผู้บริหาร โรงเรียนให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามมาตรฐานและกฎระเบียบ						
14. ผู้บริหาร โรงเรียนอธิบายระดับผลงานที่คาดหวังให้ผู้ร่วมงานรับรู้						
15. ผู้บริหาร โรงเรียนให้คำอธิบายอย่างคลุมเครือเกี่ยวกับเป้าหมายหรือผลงานที่คาดหวังจากผู้ร่วมงาน						
16. ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน						
17. ผู้บริหาร โรงเรียนแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน ในสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสมและถูกต้อง						
18. ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้กำหนดขั้นตอนในการบริหารงาน						
19. ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้คอยติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด						
20. ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานด้วยตนเอง						

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
21. ผู้บริหาร โรงเรียนบอกให้ผู้ร่วมงานรู้เกี่ยวกับผลงานที่คาดหวังจากผู้ร่วมงาน						
22. ผู้บริหาร โรงเรียนกำหนดเป้าหมายงานให้เกิดความท้าทายแก่ผู้ร่วมงาน						
23. ผู้บริหาร โรงเรียนกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง						
24. ผู้บริหาร โรงเรียนแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นว่าผู้ร่วมงานมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานได้มาตรฐานสูง						
25. ผู้บริหาร โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงานกว้างไกล สอดคล้องกับเป้าหมายและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ						
26. ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้กำหนดนโยบาย มาตรฐานของการปฏิบัติงานให้ชัดเจนทุกครั้งที่มีมอบหมายงานแก่ผู้ร่วมงาน						
27. ผู้บริหาร โรงเรียนสร้างความรู้สึกร่วมกันให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน						
28. ผู้บริหาร โรงเรียนให้ผู้ร่วมงานทดลองวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหาและพัฒนางาน						
29. ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้สร้างความตระหนักให้ผู้ร่วมงานมั่นใจในศักยภาพและความสามารถของผู้ร่วมงาน						

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
30. ผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้พัฒนาตนเองและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานอยู่เสมอ						
31. เมื่อเผชิญกับปัญหา ผู้บริหารโรงเรียนจะนำไปปรึกษาผู้ร่วมงาน						
32. ผู้บริหาร โรงเรียนเต็มใจรับฟังความคิดและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน						
33. ผู้บริหาร โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้เสนอแนะวิธีการทำงานให้สำเร็จ						
34. ผู้บริหาร โรงเรียนปรึกษาหารือผู้ร่วมงานว่าควรมอบหมายงานอะไรให้ผู้ร่วมงานทำ						
35. ผู้บริหาร โรงเรียนให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน						
36. ผู้บริหาร โรงเรียนนำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานมาประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน						
37. ผู้บริหาร โรงเรียนให้โอกาสผู้ร่วมงานในการเลือกทีมงานในการปฏิบัติงาน						
38. ผู้บริหาร โรงเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยแก้ปัญหาการปฏิบัติของผู้ร่วมงานเป็นประจำ						

รายการ	ระดับพฤติกรรม					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
39. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าไปมีส่วนในการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน						
40. ผู้บริหารโรงเรียนให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน						

ตอนที่ 3 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าสถานศึกษาท่านได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพในรายการนั้นเพียงใด แล้วกา ลงในช่องระดับการปฏิบัติงานตามความเป็นจริง ดังนี้

- ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ มากที่สุด (ร้อยละ 80ขึ้นไป) ให้กา ในช่อง 5
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ มาก (ร้อยละ 60-79) ให้กา ในช่อง 4
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ ปานกลาง (ร้อยละ 40-59) ให้กา ในช่อง 3
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ น้อย (ร้อยละ 20-39) ให้กา ในช่อง 2
 ถ้าสถานศึกษามีการดำเนินงานในรายการนั้นระดับ น้อยที่สุด (ร้อยละ 19 ลงไป) ให้กา ในช่อง 1

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
0.สถานศึกษามีการจัดระบบประกัน คุณภาพภายในที่ชัดเจน	☒					

คำอธิบาย

จากตัวอย่างใน ข้อ 0. ท่านได้พิจารณาแล้วเห็นว่า สถานศึกษาของท่านมีการจัดระบบประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน ในระดับมากที่สุด ท่านจึงกา ในช่อง 5

ต่อไปนี้ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบ แล้วตอบคำถามตามความเป็นจริง

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
สถานศึกษามีการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบบริหารและสารสนเทศในรายการต่อไปนี้เพียงใด						
1. มีโครงสร้างการบริหาร ตามภารกิจงาน แสดงไว้อย่างชัดเจน						
2. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหาร						
3. มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
4. มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรต่อระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
5. มีการส่งเสริมให้บุคลากร ได้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
6. มีการจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
7. มีการนำระบบสารสนเทศมาพัฒนางานในด้านระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา						
8. มีการจัดทำคู่มือ ตรวจสอบติดตามประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ						
9. มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้สะดวกและรวดเร็ว						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
10.มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการ ประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้เรียนผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในการแสดงความ พึงพอใจต่อสถานศึกษา						
สถานศึกษามีการพัฒนาและดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน รายการต่อไปนี้เพียงใด 11.นำผลการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนา ปรับปรุง พฤติกรรมด้านการ บริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง						
12.มีการสำรวจความต้องการของ ผู้ปกครอง ชุมชน ครูและนักเรียน เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนประกัน คุณภาพการศึกษา						
13.คณะกรรมการศึกษาสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และ พันธกิจเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา						
14.การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปีไปเป็น เครื่องมือ ในการดำเนินงาน						
15.มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานให้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
16.มีการพัฒนา ปรับปรุงแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติ การในระหว่างปฏิบัติงานให้สอดคล้อง กับสภาวะการณ์						
17.มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ ประจำปี						
18.มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อต้นสังกัด สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อสิ้นปีการศึกษา						
19.มีการนำข้อมูลการรายงานผลการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางใน การดำเนินงานในปีถัดไป						
20. มีการนำข้อมูลการรายงานผลการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแนวทางใน การขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง						
สถานศึกษามีการพัฒนา ตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพการศึกษาในรายการ ต่อไปนี้เพียงใด						
21.มีการทบทวนความสอดคล้อง วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
22.มีการวางแผน ตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษาทุกภาคเรียน โดยมีหลักฐาน ข้อมูล และเอกสาร ประกอบ						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
23.มีการกำหนดขอบข่ายการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมตามมาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
24.มีการกำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา						
25.มีการกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนสะดวกต่อการปฏิบัติ						
26.มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกช่วงชั้นให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์						
27.มีขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลายในการตรวจสอบและทบทวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
28.มีการเปรียบเทียบผลการประเมินกับเป้าหมายและสรุปผลการประเมินเพื่อรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด						
29.มีการรับฟังข้อเสนอแนะข้อสังเกตหรือความต้องการจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา						
30.มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองได้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
สถานศึกษามีการรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปีและการผดุงระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาในรายการ ต่อไปนี้เพียงใด						
31. มีการจัดทำรายงานการศึกษา ประจำปีเพื่อเสนอคณะกรรมการ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
32. มีการเสนอผลการปฏิบัติงานในทุก รอบปีการศึกษา						
33. มีการนำผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาทั้งจุดเด่นและจุดด้อยมา กำหนดเป็นแนวพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป						
34. มีการจัดปรับปรุงระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						
35. มีการจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเป็นประจำทุกปี						
36. มีการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาตาม สาเหตุและวางแผนกลยุทธ์ในการ พัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับ บริบทของท้องถิ่น						
37. มีระบบการควบคุม ติดตามผลการใช้ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นตอน อย่างใกล้ชิด						

รายการ	ระดับการปฏิบัติงาน					สำหรับ ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
38.มีระบบส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง						
39.เปิดโอกาสให้องค์กรส่วนท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง						
40.มีการประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน อย่างต่อเนื่อง						

ขอขอบคุณที่ท่านได้ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อและทุกตอน

ภาคผนวก ฉ

ค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 1 จ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ในด้านแบบภาวะผู้นำสนับสนุน

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.รักษามิตรภาพในการทำงานกับ ผู้ร่วมงาน	4.80	0.41	4.19	0.87	4.28	0.85	มาก
2.มีสิ่งค้อยกระตุ้นเล็ก ๆ น้อย ๆ มา ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความสนุก ตื่นเต้นเสมอ	4.10	0.55	3.68	0.86	3.74	0.84	มาก
3.มักไม่พูดในสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมงาน เสียความรู้สึกในการปฏิบัติงาน	4.03	1.07	3.86	1.03	3.88	1.04	มาก
4.ช่วยให้ผู้ร่วมงานเอาชนะปัญหาเพื่อ ให้การทำงานประสบความสำเร็จ	4.50	0.57	3.93	0.90	4.01	0.88	มาก
5.แสดงท่าทีและใส่ใจต่อความต้องการ การส่วนบุคคลของผู้ร่วมงาน	4.27	0.69	3.83	0.99	3.89	0.96	มาก
6.ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนา ตนเองอยู่เสมอ	4.80	0.41	4.24	0.93	4.32	0.89	มาก
7.ให้เวลาในการปรึกษาและให้คำ แนะนำงานต่าง ๆ แก่ผู้ร่วมงาน	4.53	0.57	3.92	0.96	4.00	0.94	มาก
8.มอบหมายงานให้แก่ผู้ร่วมงานตรง ตามความรู้และความสามารถ	4.33	0.55	4.01	0.88	4.05	0.85	มาก
9.ให้ความเอาใจใส่กรณีงานที่มี ปัญหากรณีพิเศษ	4.33	0.48	3.82	0.95	3.90	0.92	มาก
10.เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดง ความสามารถและความรับผิดชอบ อย่างเต็มความสามารถ	4.73	0.59	4.10	0.91	4.19	0.90	มาก
เฉลี่ยรวม	4.44	0.34	3.96	0.77	4.03	0.74	มาก

ตารางที่ 2 ฉ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ในด้านแบบภาวะผู้นำสั่งการ

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.บอกให้ผู้ร่วมงานทราบความ คาดหวังที่มีต่อพวกเขา	4.30	0.75	3.94	0.87	3.99	0.86	มาก
2.บอกให้ผู้ร่วมงานให้รู้ว่าความ ต้องการให้เขาทำอะไรให้สำเร็จ และมีวิธีการทำอย่างไร เพื่อให้ งานสำเร็จลุล่วงตามความต้องการ	4.30	0.75	3.91	0.91	3.96	0.90	มาก
3.ให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตามมาตรฐาน และกฎระเบียบ	4.40	0.62	4.26	0.86	4.28	0.83	มาก
4.อธิบายระดับผลงานที่คาดหวัง ให้ผู้ร่วมงานรับรู้	4.13	0.63	3.97	0.93	3.99	0.89	มาก
5.ให้คำอธิบายอย่างคลุมเครือเกี่ยว เป้าหมายหรือผลงานที่คาดหวัง จากผู้ร่วมงาน	2.53	1.36	2.88	1.26	2.83	1.28	ปานกลาง
6.เป็นผู้ดำเนินการในการกำหนด นโยบายของโรงเรียน	3.47	1.14	3.58	1.06	3.56	1.07	มาก
7.แนะนำเทคนิคการปฏิบัติงาน แก่ผู้ร่วมงานในสิ่งที่เห็นว่าเหมาะสม และถูกต้อง	4.23	0.68	3.89	1.01	3.94	0.97	มาก
8.เป็นผู้กำหนดขั้นตอนในการ บริหารงาน	3.77	0.86	3.68	0.96	3.69	0.94	มาก
9.เป็นผู้คอยติดตามผลการปฏิบัติ งานของผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิด	4.03	0.85	3.82	0.98	3.85	0.96	มาก
10.เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้ร่วมงาน ด้วยตนเอง	3.83	0.95	3.75	1.05	3.76	1.04	มาก
เฉลี่ยรวม	3.90	0.53	3.77	0.69	3.79	0.67	มาก

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ในด้านแบบภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.บอกให้ผู้ร่วมงานรู้เกี่ยวกับ ผลงานที่คาดหวังให้จากผู้ร่วมงาน	4.10	0.71	3.86	0.83	3.89	0.81	มาก
2.กำหนดเป้าหมายงานที่กำหนด ให้เกิดความท้าทายแก่ผู้ร่วมงาน	4.13	0.63	3.73	0.24	3.79	0.81	มาก
3.กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานปรับปรุง การปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	4.40	0.56	3.96	0.93	4.02	0.90	มาก
4.แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นว่า ผู้ร่วมงานมีศักยภาพที่จะปฏิบัติ งาน ได้มาตรฐานสูง	4.37	0.62	3.98	0.91	4.04	0.89	มาก
5.กำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน กว้างไกลสอดคล้องกับเป้า หมายและมีความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ	4.37	0.62	3.93	0.95	4.00	0.92	มาก
6.เป็นผู้กำหนดนโยบายมาตรฐาน ของการปฏิบัติงาน ให้ชัดเจนทุก ครั้งที่มอบหมายงานแก่ผู้ร่วมงาน	4.17	0.83	3.87	0.95	3.91	0.94	มาก
7.สร้างความรู้สึกให้ผู้ร่วมงานเกิด ความภาคภูมิใจในการปฏิบัติ งานร่วมกัน	4.43	0.63	3.90	0.99	3.98	0.97	มาก
8.ให้ผู้ร่วมงานทดลองวิธีการปฏิบัติ งานแบบใหม่ ๆ เพื่อช่วยแก้ปัญหา และพัฒนางาน	4.13	0.57	3.85	0.97	3.89	0.93	มาก
9.เป็นผู้สร้างความตระหนักให้ ผู้ร่วมงานมั่นใจ ในศักยภาพและ ความสามารถของผู้ร่วมงาน	4.43	0.57	3.91	0.95	3.99	0.93	มาก
10.เป็นผู้พัฒนาตนเองและ ปรับปรุงวิธีการการปฏิบัติ งานอยู่เสมอ	4.50	0.51	4.03	0.99	4.10	0.95	มาก
เฉลี่ยรวม	4.30	0.41	3.90	0.81	3.96	0.78	มาก

ตารางที่ 4 ฉ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ในด้านแบบภาวะแบบให้มีส่วนร่วม

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.เมื่อเผชิญกับปัญหา ผู้บริหารโรงเรียนจะนำไป ปรึกษาผู้ร่วมงาน	4.43	0.50	4.01	0.88	4.07	0.85	มาก
2.เต็มใจรับฟังความคิดและ ข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน	4.57	0.50	4.01	0.98	4.09	0.45	มาก
3.เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้ เสนอแนะวิธีการทำงานให้สำเร็จ	4.60	0.56	4.03	0.94	4.11	0.91	มาก
4.ปรึกษาคือผู้ร่วมงานว่าควร มอบหมายงานอะไรให้ ผู้ร่วมงานทำ	4.10	0.76	3.94	0.95	3.96	0.92	มาก
5.ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบายของโรงเรียน	4.47	0.57	4.10	0.85	4.15	0.82	มาก
6.นำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ของผู้ร่วมงานมาประกอบการตัด สินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	4.40	0.50	3.93	0.92	4.00	0.89	มาก
7.ให้โอกาสผู้ร่วมงานในการเลือก ทีมงานในการปฏิบัติงาน	4.43	0.57	3.99	0.92	4.05	0.89	มาก
8.เข้าไปมีส่วนร่วมช่วยแก้ปัญหา การปฏิบัติของผู้ร่วมงานเป็น ประจำ	4.37	0.72	3.89	0.94	3.96	0.93	มาก
9.เข้าไปมีส่วนในการกำหนด ขั้นตอนการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมงาน	3.97	0.77	3.83	0.93	3.85	0.90	มาก
10.ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.33	0.55	4.00	0.85	4.05	0.82	มาก
เฉลี่ยรวม	4.36	0.39	3.97	0.77	4.03	0.74	มาก

ตารางที่ 5 ฉ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา ในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.มีโครงสร้างการบริหาร ตามภารกิจงาน แสดงไว้อย่างชัดเจน	4.77	0.50	4.37	0.69	4.42	0.68	มาก
2.มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน สอดคล้องกับ โครงสร้างการบริหาร	4.73	0.58	4.40	0.71	4.45	0.71	มาก
3.มีการจัดระบบโครงสร้างการบริหารงาน ที่เอื้อต่อการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.60	0.50	4.28	0.76	4.33	0.73	มาก
4.มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความตระหนัก ให้แก่บุคลากร ต่อระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	4.57	0.50	4.24	0.85	4.29	0.82	มาก
5.มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าอบรมเชิง ปฏิบัติการในการดำเนินงาน ด้านประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.67	0.48	4.21	0.80	4.28	0.78	มาก
6.มีการจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.33	0.55	4.00	0.75	4.05	0.73	มาก
7.มีการนำระบบสารสนเทศมาพัฒนางาน ในด้านระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา	4.20	0.55	3.93	0.77	3.97	0.74	มาก
8.มีการจัดทำคู่มือ ตรวจสอบติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน ประกันคุณภาพ	3.90	0.55	3.73	0.89	3.76	0.86	มาก
9.มีการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศแก่บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้สะดวกและรวดเร็ว	4.03	0.90	3.88	0.91	3.90	0.96	มาก
10.มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์ ให้แก่ ผู้เรียนผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในการแสดงความ พึงพอใจต่อสถานศึกษา	4.70	0.58	3.80	0.84	3.83	0.82	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	0.33	4.08	0.63	4.13	0.61	มาก

ตารางที่ 6 ฉ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา ในด้านการพัฒนา ตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. นำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไปใช้ เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงพฤติกรรมด้าน การบริหารงานในสถานศึกษาของตนเอง	4.50	0.51	4.02	0.75	4.09	0.74	มาก
2. มีการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองชุมชนครู และนักเรียนเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการวางแผน ประกันคุณภาพการศึกษา	4.07	0.69	3.97	0.82	3.99	0.80	มาก
3. คณะกรรมการศึกษาสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ กำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจเพื่อจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.27	0.69	4.02	0.89	4.05	0.87	มาก
4. การนำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติงาน ประจำปีไปเป็นเครื่องมือ ในการดำเนินงาน	4.40	0.62	4.11	0.77	4.15	0.75	มาก
5. มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานให้สอดคล้อง กับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.47	0.63	4.07	0.82	4.12	0.80	มาก
6. มีการพัฒนา ปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการ ในระหว่างปฏิบัติงานให้ สอดคล้องกับสภาวะการณ์	4.13	0.63	3.94	0.78	3.97	0.76	มาก
7. มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผล การดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพประจำปี	4.03	0.56	3.98	0.82	3.99	0.79	มาก
8. มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ต่อต้นสังกัดสาธารณชนและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เมื่อสิ้นปีการศึกษา	4.47	0.57	4.14	0.83	4.19	0.80	มาก
9. มีการนำข้อมูลการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีถัดไป	4.30	0.47	4.12	0.77	4.14	0.74	มาก
10. มีการนำข้อมูลการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นแนวทางในการขอรับ การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.13	0.57	4.11	0.72	4.11	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม	4.28	0.39	4.05	0.65	4.08	0.62	มาก

ตารางที่ 7 จ แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงมาตรฐานการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ในด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. มีการทบทวนความสอดคล้องวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการศึกษาศึกษา	4.13	0.63	4.13	0.79	4.13	0.77	มาก
2. มีการวางแผน ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษาทุกภาคเรียน โดยมีหลักฐานข้อมูล และเอกสารประกอบ	4.13	0.63	4.02	0.82	4.04	0.79	มาก
3. มีการกำหนดขอบข่ายการตรวจสอบ และทบทวน คุณภาพการศึกษาให้ ครอบคลุมตามมาตรฐาน ของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.07	0.45	3.90	0.76	3.92	0.73	มาก
4. มีการกำหนดให้บุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษา	3.90	0.61	4.01	0.76	3.99	0.74	มาก
5. มีการกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินงาน ที่ชัดเจนสะดวกต่อการปฏิบัติ	4.07	0.52	4.02	0.83	4.02	0.79	มาก
6. มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกช่วงชั้น ให้ครอบคลุม สาระการเรียนรู้และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	4.40	0.56	4.28	0.73	4.30	0.71	มาก
7. มีขั้นตอนและวิธีการที่หลากหลายในการตรวจสอบ และทบทวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสรุปผลการ ประเมินเพื่อรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4.07	0.45	4.02	0.81	4.03	0.78	มาก
8. มีการเปรียบเทียบผลการประเมินกับเป้าหมาย และสรุปผลการประเมินเพื่อรายงานต่อ หน่วยงานต้นสังกัด	4.17	0.46	4.11	0.77	4.12	0.73	มาก
9. มีการรับฟังข้อเสนอแนะข้อสังเกตหรือความ ต้องการจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา	4.20	0.61	3.99	0.83	4.02	0.81	มาก
10. มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ได้สอดคล้อง กับแผน พัฒนากิจการศึกษาศึกษา	4.30	0.47	4.17	0.79	4.19	0.75	มาก
เฉลี่ยรวม	4.14	0.36	4.06	0.66	4.08	0.63	มาก

ตารางที่ 8 ฉ แสดงการปฏิบัติงานการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของ
ผู้บริหารและครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตากในด้านการรายงานคุณภาพ
การศึกษาประจำปีและการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

รายการ	ผู้บริหาร		ครู		รวม		ความหมาย
	N = 30		N = 180		N = 210		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.มีการจัดทำรายงานการศึกษาประจำปีเพื่อเสนอ คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.63	0.56	4.15	0.81	4.22	0.79	มาก
2.มีการเสนอผลการปฏิบัติงานในทุกกรอบปี การศึกษา	4.47	0.63	4.14	0.84	4.19	0.82	มาก
3.มีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งจุดเด่น และจุดด้อย มากำหนดเป็นแนวพัฒนา คุณภาพการศึกษาต่อไป	4.30	0.54	4.14	0.79	4.17	0.76	มาก
4.มีการจัดปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.20	0.61	4.15	0.75	4.16	0.73	มาก
5.มีการจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี	4.27	0.58	4.17	0.80	4.18	0.77	มาก
6.มีการกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาตามสาเหตุและ วางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น	4.17	0.65	4.12	0.80	4.12	0.78	มาก
7.มีระบบการควบคุม ติดตามผลการใช้แผนพัฒนา คุณภาพ การศึกษาขั้นตอนอย่างใกล้ชิด	3.97	0.62	3.99	0.78	3.99	0.75	มาก
8.มีระบบส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในอย่างต่อเนื่อง	4.17	0.46	3.90	0.81	3.94	0.77	มาก
9.เปิดโอกาสให้องค์กรส่วนท้องถิ่นหรือภูมิปัญญา ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม ในการวางแผนพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.10	0.66	3.78	0.84	3.83	0.82	มาก
10.มีการประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน อย่างต่อเนื่อง	4.03	0.56	3.87	0.85	3.90	0.81	มาก
เฉลี่ยรวม	4.23	0.39	4.04	0.67	4.06	0.64	มาก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุวิมล ใจโปร่ง
วัน เดือน ปีเกิด	14 สิงหาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	14/7 ถนนบัวคูณ ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก 63110
ประวัติการศึกษา	คุรุศาสตร์บัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2538 ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2550
ผลงานดีเด่น	ครูต้นแบบการปฏิรูปการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 2 ปีการศึกษา 2549
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านปู่เต๋อ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ตำแหน่ง	ครู คศ.2 ชำนาญการ